Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1756 р. У Російській імперії видано царський указ про створення першого професіонального театру. ■ 1893 р. У Чикаго (США) відкрився Перший всесвітній конгрес релігій. ■ 1894 р. На Чернігівщині народився кінорежисер світової слави, письменник і художник Олександр Довженко. ■ 1919 р. Сен-Жерменський договір. Зафіксував розпад Австро-Угорщини після її поразки в першій світовій війні. ■ 1941 р. Помер співак Михайло Донець. ■ 1947 р. В СРСР встановлено медаль «За відбудову вугільних шахт Донбасу».

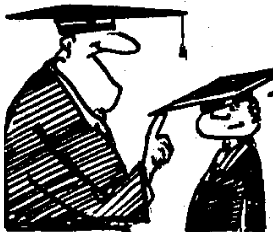

ОФІЦІЙНО

Ніщо не повинно заважати законотворенню

Парламентські комітети і фракції запропонували додатково внести до порядку денного другої сесії Верховної Ради України ще 25 законопроектів і водночас вилучити з нього 42 проекти законів, які ще не готові до розгляду. Загалом, як повідомив на погоджувальній раді Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, на порядку денному — 474 питання, які охоплюють 512 проектів законодавчих актів.

(Закінчення на 2-й стор.).

На захисті прав російських моряків

Учора розпочався офіційний візит до України уповноваженого з прав людини в Росії Олега Миронова. Російський омбудсмен під час зустрічей з Головою Верховної Ради Володимиром Литвином, Президентом України Леонідом Кучмою та Прем'єр-міністром Анатолієм Кінахом планує порушити питання прав моряків Чорноморського флоту, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Потрібно зміцнювати довіру між Збройними Силами та українським народом

Минулої неділі країна відзначила День танкіста. За традицією, що вже склалася в роки незалежності, керівники держави та армійське командування вважають своїм обов'язком провести це професійне свято військових у Харкові. Саме це місто нерідко разом з численними його титулами військове начальство називає ще й вітчизняним танкоградом. Тут зосереджені Харківський інститут танкових військ, конструкторські бюро бронетехніки і двигунобудування, навчальні полігони, а також державне підприємство «Завод імені Малишева», що випускає сучасний, один з найкращих танків у світі.

(Закінчення на 2-й стор.).

Мама Зоя і дім для дітей

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Найбільший з-поміж трьох дитячих будинків сімейного типу, що діють на Луганщині, — в шахтарському місті Красний Луч. Мама, Зоя Володимирівна Переяслова, виховує 26 дітей. Троє з них — свої, решта — прийомні. Вони різного віку і різних національностей, але для мами всі — рідні. Тим паче що життя під одним дахом підносить приємні сюрпризи. Дочка Зої Володимирівни Олена та прийомний син Родіон одружилися, в них народився первісток. Декотрі з дітей уже студенти, але на канікули завжди приїздять додому.

(Закінчення на 16-й стор.).

ПРИГОДА

Хотіли вкрасти... Дерібаса

Двоє зловмисників учора о першій годині ночі прийшли на безлюдну о цій порі Дерібасівську, щоб викрасти бронзового адмірала, чиє ім'я носить вулиця. Вони встигли зняти три освітлювальні ліхтарі і розхитати пам'ятник. Зловмисників помітила охорона офісу ЧМП, яка оперативно викликала міліцію. Грабіжників затримано.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Час убивства відомо

Слідство точно знає час убивства журналіста Георгія Гонгадзе, а також можливе місце скоєння злочину, заявив в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» заступник Генерального прокурора України Віктор Шокін.

«Ми цілком точно знаємо час і день настання смерті. А оскільки нам це відомо, ми визначили і можливе місце вчинення злочину. І я маю підстави сказати, що ми йдемо правильним шляхом у розслідуванні злочину. Але ці дані не підлягають розголошенню, бо їх оприлюднення може спричинити негативні наслідки для слідства — люди, котрі це зробили, якщо вони живі, можуть вжити певних дій», — сказав В. Шокін.

У НОМЕР

***

У нашій державі з офіційним візитом перебуває генеральний директор Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО) Карлос Магаріньйос. Програмою візиту заплановано його зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Анатолієм Кінахом, віце-прем'єр-міністром Василем Роговим, Міністром економіки та європейської інтеграції Олександром Шлапаком. Карлос Магаріньйос також візьме участь у відкритті Міжнародної конференції з технологічного передбачення для України та засіданні вченої ради Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут».

***

Близько трьох сотень нелегальних мігрантів, здебільшого вихідців з азійських держав, утримують у таборі тимчасового перебування поблизу села Павшина Мукачівського району. Вимагаючи прискорення розв'язання своїх проблем, частина нелегалів намагалася штурмом узяти контрольно-пропускний пункт табору. Вгамовувати їх довелося з допомогою міліції. Утриманці табору висувають претензії в оформленні документів до... українських прикордонників, **повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

***

Найзлободеннішою проблемою теперішньої ситуації на Дніпропетровщині голова облдержадміністрації Микола Швець назвав двомісячне відставання у виплаті заробітної плати шахтарям Західного Донбасу. Фінансове становище холдингової компанії «Павлоградвугілля» майже катастрофічне: на кожній видобутій тонні гірники цього року втрачають більш як десять гривень, і сім з одинадцяти шахт уже нині опинилися на грані банкрутства.

Частково напруження з виплатою зарплати допоможе зняти домовленість з керівниками комерційних структур про двомісячну передоплату замовленого шахтарям вугілля. Але подальше вирішення ситуації, на думку керівництва холдингової компанії, залежить тільки від уряду, **повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.**

На шахті «Самсонівська-Західна» через раптове від'єднання енергопостачання було ізольовано 129 гірників. Внаслідок інциденту ніхто не постраждав

ПОЛІТИКА

Учасникам Третього міжнародного телекінофоруму «Разом» в Ялті

Щиро вітаю вас з початком роботи представницького міжнародного телекінофоруму.

Уже втретє гостинна кримська земля збирає представників телебачення і кіно з різних країн світу. Це яскраво свідчить про те, що інформаційне поле України розвивається на демократичних засадах, сприяє суспільному прогресу.

Сьогодні важко переоцінити роль телебачення і кіно в культурній і духовній інтеграції народів, утвердженні в суспільстві ідей гуманізму, справедливості, атмосфери взаємоповаги до національних традицій і культур. Вірю, цим благородним цілям слугуватиме і нинішній міжнародний телекінофорум.

Маю надію, що саме ви — люди талановиті і небайдужі, які усвідомлюють свою відповідальність перед прийдешніми поколіннями, зробите ще один крок у справі єднання наших народів на загальнолюдських цінностях. Адже до цього закликає сама назва форуму.

Сподіваюся, що Третій міжнародний телекінофорум «Разом» стане помітною подією в галузі телебачення і кіно не лише для країн-учасниць, а й світової громадськості.

Бажаю форуму успішної і плідної роботи, а всім вам — міцного здоров'я, щастя і благополуччя.

Володимир ЛИТВИН, Голова Верховної Ради України, голова Опікунської ради форуму.

Потрібно зміцнювати довіру між Збройними Силами та народом

Фото Леоніда ЛОГВИНЕНКА.

(Початок на 1-й стор.).

Привітати танкістів, танкобудівників, ветеранів війни та праці і зі святом, і з високими технічними досягненнями цього разу прибули Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, Міністр оборони Володимир Шкідченко, народні депутати.

Привід особливий. Гвардійський інститут танкових військ носить ім'я Верховної Ради. То кому опікуватися ним, як не самому парламенту? До того ж цього року свято майже збіглося в даті з 75-річчям ХКБМ імені Олександра Морозова, що створило легендарну «тридцятьчетвірку», визнану навіть ворогами найкращим танком другої світової війни.

Вітаючи від імені Верховної Ради винуватців торжества зі знаменною подією, Володимир Литвин зазначив, що тим самим хотів би ще раз нагадати про той великий подвиг, здійснений старшими поколіннями в роки тяжких випробувань. І саме танкісти, знаменитий танк Т-34, мабуть, відіграли ключову роль на полях битв, зупинили криваве колесо гітлерівської історії, врятували Європу від фашистського гноблення. Вдуматися тільки — 1142 танкісти були удостоєні найвищої нагороди Батьківщини — Героя Радянського Союзу, 16 з них нагороджено золотою зіркою двічі. «А тому сьогодні нам, як ніколи, потрібно зміцнювати довіру між Збройними Силами та українським народом, зробити правильні висновки з трагічних подій, забезпечити ЗС країни всім, що необхідно для захисту батьківщини та нормального навчання військ», — наголосив він.

Приміром, у Харківському інституті танкових військ у навчальному процесі беруть участь 25 кафедр, серед викладачів — 70 професорів, докторів і кандидатів наук. Величезний науковий потенціал. А ось матеріальна база, м'яко кажучи, відстає від вимог часу. Мабуть, не випадково начальник інституту Микола Кечев, коли курсантам вручали точну копію найновішої розробки ХКБМ — один до п'ятдесяти, з прикрістю зазначив: краще б один до одного. Не секрет, що курсанти оволодівають мистецтвом перемагати на застарілих бойових машинах та іншому технічному оснащенні, що ми демонструємо свої найновіші зразки військової техніки на найпрестижніших світових салонах, продаємо їх до різних країн, а самі задовольняємося застарілою зброєю. Кажучи про цей стан справ, що не робить честі жодній державі, і Голова ВР, і Міністр оборони визнавали, що армія сьогодні гостро потребує значнішого фінансового забезпечення, що на наступний рік витрати на оборону в Держбюджеті слід збільшити щонайменше вдвічі, що подальше скорочення Збройних Сил і реформи в армії потрібно проводити зваженіше і відповідальніше, бо цим процесом можна так захопитися, що скоротиться геть усе на світі. Але водночас розуміли: говорити про проблеми мало, їх треба якнайшвидше долати. Проте для цього і в суспільстві, і в політичній його надбудові слід мати громадянську згоду і бажання всіх гілок влади, найрізноманітніших політичних сил будувати багату країну, могутню державу, а не перебувати у вічному процесі перекроювання того, що покроїли вчора. «Мені здається, — влучно зазначив В. Литвин, — що деякі політичні сили та їхні лідери так захопилися щоденними політичними проектами і дискусіями навколо них, закликом на барикади своїх однодумців, що забули про свої кінцеві цілі. А вони, як я розумію, в кожного з нас одні — добробут народу, високооплачувані робочі місця, гідна старість, сучасне медичне забезпечення, професіональна армія, здатна будь-якої миті виконати будь-яке бойове завдання із захисту цілісності та суверенітету України».

Микола КОСИЙ.

Харків.

Шановні народні депутати України!

Рада Всеукраїнської профспілки народних депутатів України у Верховній Раді України повідомляє, що 12 вересня 2002 р. з 14.00 до 16.00 у актовому залі Будинку комітетів Верховної Ради за адресою: вул. Банкова, 6-8 відбудуться збори народних депутатів України для обрання керівництва комісії з соціального страхування Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

У НОМЕР

Хто залатає «дірки», крізь які «вилітає» державне майно

Президент України Леонід Кучма переконаний, що найближчим часом у Верховній Раді з'явиться більшість. Про це він заявив на прес-конференції у Донецьку. Голова держави сподівається, що депутати «менше часу витрачатимуть на політичні розборки, а займуться законотворчою діяльністю». Можливість консолідації депутатів навколо фракції «Наша Україна» Леонід Кучма прокоментував так: «Може Віктор Андрійович сформувати більшість? Нехай створює. Якщо так буде, я, не чекаючи змін до Конституції, піду на формування коаліційного уряду».

Водночас Президент проти обрання голів обласних державних адміністрацій: як і раніше, вони призначатимуться «згори». «Я не хочу, щоб реформу розуміли так: щось у когось забрати, а комусь віддати, — сказав Леонід Кучма. — Повинна бути система і взаємна відповідальність. За одинадцять років ми зрозуміли, що коли уряд не має підтримки в парламенті, не буде результату».

Критика уряду лунала із вуст Леоніда Кучми і на інших зустрічах під час робочої поїздки на Донеччину. Зокрема, у Макіївці на приїзд президента покладали неабиякі надії. Місцевий металургійний комбінат визнано банкрутом, ось уже понад півроку триває процедура його санації. Наприкінці липня підприємство змушене було зупинитися взагалі, і лише напередодні візиту Леоніда Кучми тут знову запустили виробництво. Якщо комбінат таки буде ліквідовано, без роботи залишаться понад 11 тисяч робітників. Контрольний пакет акцій підприємства належить державі, однак досі вона мляво втручалася в ситуацію.

«Якщо Кабінет Міністрів таким чином займатиметься виробництвом і розвитком промисловості, ми далеко не підемо», — заявив Леонід Кучма під час наради у Макіївці. На його думку, із комбінату «взяли все, що можна, і кинули напризволяще».

Президент України також піддав критиці закон про банкрутство та роботу господарських судів. «Хтось зробив дірку, через яку у держави можна забирати і комусь віддавати», — сказав він.

— На посаду санатора комбінату призначили хлопця, який учора закінчив інститут, — обурився Кучма. — І це суд вирішив? Гнати вас у три шиї за такі справи. Яка у вас була мета — повністю розвалити підприємство, продати його за безцінь?

Голова держави доручив уряду розробити програму виведення Макіївського металургійного комбінату із кризи і подати її до 15 вересня. Якщо протягом двох місяців робота підприємства не поліпшиться, варто очікувати звільнень у Мінпромполітиці.

Ліна КУЩ.

На знімку: під час робочої поїздки до Донецької області Президент України Леонід Кучма вручив орден «За заслуги» II ступеня прохідникові шахти імені Леніна виробничого об'єднання з видобування вугілля «Артемвугілля» Вікторові Кудашеву.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА.

Ніщо не повинно заважати законотворенню

(Початок на 1-й стор.).

Утім, суперечок довкола змісту порядку денного досі чимало, і всі вони переважно в політичній площині. Майже 40 питань, запропонованих до порядку денного другої сесії, ті чи ті фракції пропонують зняти. Серед них — проекти законів про початок процедури імпічменту Президента України, про визнання воїнів ОУН—УПА ветеранами Великої Вітчизняної тощо. «У проекті порядку денного є позиції, які взаємовиключені, —сказав в інтерв'ю журналістам після погоджувальної ради Володимир Литвин. — Скажімо, одні позиції не підтримує комуністична фракція, інші — дев'ять фракцій. І треба буде шукати компроміс, щоб цей документ було прийнято. Бо інакше ми будемо приречені щотижня ламати списи і затверджувати розклад засідань». Глава парламенту запропонував депутатам спочатку проголосувати порядок денний без тих питань, які викликають зауваження в парламентаріїв, а вже затим окремо визначитися голосуванням із суперечливих законопроектів. Адже інакше парламент може спіткати та сама доля, що на попередній сесії, коли депутати так і не спромоглися затвердити порядок денний. Водночас Голова ВР закликав парламентаріїв бути реалістами: розглянути таку кількість законопроектів — понад 500 — буде неможливо. Тим паче що на передній план у законотворенні вийде прийняття Держбюджету на наступний рік.

У процесі формування парламентської більшості поки що немає зрушень — все ще на рівні переговорів. За словами лідера фракції партій «Трудова Україна» і ППУ Сергія Тігіпка, не всі з дев'яти фракцій, які заявили свою готовність увійти до більшості, нині готові до співпраці з фракцією Віктора Ющенка «Наша Україна». Цього тижня переговори «дев'ятки» з лідером «Нашої України» продовжаться, однак сьогодні про можливість швидкого народження більшості у парламенті уже ніхто не говорить.

Пленарний тиждень у парламенті розпочнеться з дня уряду, на якому депутати заслухають інформацію Кабінету Міністрів України про реалізацію стратегії подолання бідності в Україні та про здійснення державної політики з виконання законів «Про природно-заповідний фонд України» і «Про охорону культурної спадщини», про дотримання посадовими особами вимог чинного законодавства стосовно національного заповідника «Хортиця» й інших історико-культурних заповідників і об'єктів природно-заповідного фонду.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У середу, 11 вересня, у день річниці трагічних подій у США 2001 року, парламент планує прийняти відповідну заяву ВР України та проект постанови про встановлення в Нью-Йорку меморіальної дошки громадянам України, що стали жертвами цієї трагедії.

У день прийняття рішень — четвер, 12 вересня —парламент має затвердити в цілому порядок денний другої сесії Верховної Ради, проекти постанов про проведення у парламенті днів уряду та парламентських слухань, проголосувати у другому читанні закони про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) надходжень, одержаних злочинним шляхом; про рибу, морепродукти та харчову продукцію; прийняти рішення з попередньо обговорених питань, зокрема, щодо змін до Кодексу законів про працю, щодо запровадження мінімальної погодинної зарплати, закону про концепцію загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського союзу. На розгляд парламенту 13 вересня буде винесено проекти законів про затвердження загальнодержавної програми малих міст, про загальнодержавну (національну) космічну програму України на 2003—2007 роки та інші.

Юліана ШЕВЧУК.

Бюджетний процес буде непростим

До розгляду в парламенті проекту Держбюджету-2003 треба прийняти щонайменше шість проектів законів — про прожитковий мінімум, мінімальну зарплату, про оподаткування підприємств, фізичних осіб і акцизи. На цьому наголосив на прес-конференції Перший заступник Голови Верховної Ради України Геннадій Васильєв. Він зазначив, що бюджетний процес у країні вже розпочався, але він буде непростим. До 15 вересня, згідно з чинним законодавством, уряд має представити парламенту проект Держбюджету на наступний рік, а вже потім розпочнеться його розгляд у комітетах і опрацювання народними депутатами. На думку Г. Васильєва, бюджетний процес ускладнюватиме те, що досі не прийнято новий Податковий кодекс, а тому під час розгляду проекту Держбюджету знову виникатимуть питання про пільги і принципи оподаткування. Загалом упродовж другої сесії парламенту доведеться розглянути майже 100 законопроектів, визначених Президентом і урядом як невідкладні. Але щоб упоратися з цим нелегким завданням, відзначив Г. Васильєв, серед цього масиву документів також треба визначити пріоритети. Насамперед ними мають стати закони, що сприятимуть поповненню дохідної частини бюджету. Г. Васильєв закликав парламентаріїв уже цього тижня прийняти в другому читанні закони про оподаткування фізичних осіб, підприємств і акцизні збори.

Коментуючи акції протесту опозиції, заплановані з 16 вересня, Перший заступник глави парламенту висловив міркування, що «паралізувати Верховну Раду не вдасться». «Політикою займатимемося, але це не повинно бути головним, — сказав Г. Васильєв. — Хотілося б, щоб ВР працювала, як і належить вищому законодавчому органу».

Щодо формування парламентської більшості, Г. Васильєв зізнався, що списків такої більшості він ще не бачив. І сам жодних заяв про входження до більшості ще не писав. На його погляд, перед формуванням парламентської більшості спочатку треба визначитися, навколо чого об'єднуватися і з якими завданнями.

Юліана ШЕВЧУК.

У НОМЕР

У колег сьогодні свято

ФАКТЫ
И КОММЕНТАРИИ

Всеукраїнській газеті «Факты и комментарии» сьогодні виповнюється п'ять років. За цей час виданню вдалося підтвердити свій загальнодержавний статус, завоювати й утримати симпатії своїх шанувальників. «Голос України» вітає головного редактора Олександра Швеця, колектив і читачів газети з їхнім святом і зичить здоров'я, успіхів і натхнення в роботі та житті.

ФОТОФАКТ

При Свято-Архангело-Михайлівському жіночому монастирі працює золотошвейне відділення Одеської духовної семінарії. Майже шістдесят дівчат із районів Одеської області, інших областей України, Росії, Молдови є вихованцями цього єдиного в країні навчального закладу і здобувають спеціальність майстрів шиття церковного вбрання і вишивальниць церковної вишивки.

Фото Олександра СЄРОГО.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про перерахування одноденного заробітку народних депутатів України сім'ям тих, хто загинув і постраждав у результаті аварії військового літака під час авіашоу на Скнилівському військовому аеродромі під м. Львовом

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Утримати із заробітної плати кожного народного депутата України (за його згодою) одноденний заробіток для перерахування його сім'ям тих, хто загинув і постраждав у результаті аварії військового літака під час авіашоу 27 липня 2002 року на Скнилівському військовому аеродромі під м. Львовом.
2. Управлінню справами Апарату Верховної Ради України перерахувати у встановленому порядку кошти на рахунок Львівської міської ради для виплати сім'ям, зазначеним у пункті 1 цієї Постанови.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 3 вересня 2002 року.
№ 118-IV.

Хортиця: чи настане відродження

ДО ДНЯ УРЯДУ

— Стан заповідника ми оцінюємо як вкрай незадовільний, — сказав журналістам голова Комітету ВР з питань науки і культури Лесь Танюк після того, як група народних депутатів разом з Міністром культури та мистецтва Юрієм Богуцьким відвідали Хортицю. — Багато з того, що ми побачили на острові, суперечить його статусу. Заповідник не виконує призначену йому місію. А сюди мали б вести шляхи з усіх куточків України. Та хіба лише України?! Всі, хто буває на Хортиці, мали б побачити не тільки гарних хлопців-козаків, а й спізнати справжню Україну — її глибинну філософію.

Сьогодні тут триває незаконна забудова. А що дають заповіднику ті, хто орендує землю на острові? Навіщо на Хортиці вирощувати соняшник?!

Усі біди Національного заповідника — у повній відсутності його фінансування з дня його створення. І якщо так триватиме й надалі, а при цьому лише лунатимуть звинувачення у бік Києва і навпаки, то всі наміри про розбудову Хортиці так і залишаться намірами.

Міністерство культури і міськдержадміністрація Запоріжжя підписали протокол, в якому, зокрема, йдеться про необхідність профінансувати в наступному році із Держбюджету заповідник «Хортиця» в сумі 7,2 мільйона гривень та виділити 1,5 мільйона для подальшої розбудови історико-культурного центру «Запорозький дуб».

Однак це лише пропозиції. Чи піде Верховна Рада на те, щоб фінансування Національного заповідника «Хортиця» у Держбюджеті-2003 року виділити окремим рядком — можна лише гадати. Для цього необхідно передати державним актом заповіднику всі його землі із прилеглими до Хортиці островами і скелями, які ввійшли до нього. Тоді він матиме право на такий рядок у Держбюджеті. Бо складається дивна ситуація. На Хортиці працює низка підприємств. Хортицьку землю використовують орендарі. Бізнесмени платять податки місту. А місто заявляє, що нехай, мовляв, лише держава фінансує заповідник згідно з його національним статусом.

Треба, щоб «Хортиця», як це практикується у всьому світі, також трохи сама заробляла гроші. На тій-таки оренді земель. Щоб ресторани не тільки мали зиск на козацькій славі, а й допомагали заповіднику. А то виходить: бізнесмени кинулися на Хортицю заробляти гроші, а проблеми української культури, української духовності залишилися на узбіччі, до того ж у декоративному одязі: козацька чайка, кінний театр тощо.

Національний заповідник «Хортиця» має стати духовним джерелом народу. Іншої долі в незалежній Україні для нього немає.

Олександр АБЛІЦОВ.
Запорізька область.

Тренажер для атомників

У навчально-тренувальному центрі Рівненської АЕС введено в дію великомасштабний тренажер енергоблока ВВЕР-440, який є копією блочного щита управління першим та другим енергоблоками станції. На ньому персонал відпрацьовуватиме навички управління всіма процесами виробництва на РАЕС, а також різні аварійні режими й нестандартні ситуації. З введенням тренажера відпала необхідність виїжджати на подібні навчання в місто Грайфсвальд (Німеччина). На РАЕС уже рік діє тренажер енергоблока з реактором ВВЕР-1000.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

ФОТОФАКТ

Фото УНІАН.

Оркестр британської армії продемонстрував майстерність у центрі Львова у рамках культурної програми спільних україно-британських військових навчань «Козацький експрес-2002». З 1 по 14 вересня у навчальному центрі «Партнерство заради миру» Яворівського загальновійськового полігону Західного оперативного командування Сухопутних військ ЗС України відбуваються спільні україно-британські батальйонні навчання «Козацький експрес-2002». У навчаннях беруть участь близько 370 Королівських добровільних стрільців Збройних Сил Великої Британії і майже 340 військовиків частин і підрозділів Західного оперативного командування ЗС України.

ЗНАЙ НАШИХ!

Браво, «Пролісок»!

Найвищу нагороду — гран-прі «Срібний дельфін» — виборов у конкурсній програмі V Міжнародного фестивалю «Nondo in Musica», який проходив в Італії, кіровоградський хореографічний ансамбль «Пролісок».

Італійці високо оцінили майстерність юних виконавців, їхню емоційність, яскраві національні костюми. Фрагмент виступу кіровоградців у гала-концерті, який відбувся в місті Фівіццано, навіть транслювали по італійському телебаченню.

Олег БОНДАР.
Кіровоград.

Колектив працівників апарату Верховної Ради України висловлює щире співчуття співробітникові апарату САВИЧУ Георгію Ігоровичу з приводу тяжкої втрати — смерті його батька —
Ігоря Маврикійовича.

Фракція Комуністичної партії України у Верховній Раді висловлює глибоке співчуття народному депутату України третього скликання ВЕДМІДЬ Аліні Петрівні з приводу тяжкої втрати — передчасної смерті її сина
Олексія

ОГОЛОШЕННЯ

Постановлением Харьковского апелляционного суда от 28 августа 2002 года по делу № Б-1635/2-23 вынесено решение о прекращении производства по делу, о признании банкротом ОПО «Харьковтеплоэнерго».

Регіональне Агентство з питань банкрутства в Дніпропетровській обл. проводить публічні торги (аукціон) з продажу майна підприємства-банкрута — ЗАТ «Таврида» (справа № Б15/135/01).

Загальна характеристика об'єкту продажу: лот № 1 — двокімнатна квартира (заг. пл. 43 кв. м) розташована за адресою: Дніпропетровська область, м. Павлоград, вул. Будівельна, буд. 26, кв. 48.

Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 1 складає 5585 (п'ять тисяч п'ятсот вісімдесят п'ять) гривень.

Гарантійні внески учасників аукціону (5% від початкової ціни) та реєстраційний збір за реєстрацію учасників аукціону — 17 грн. перераховується на п/р № 26007006610000 в Укрсіббанку МФО 306856, код ЗКПО 31540566 до 07.10.2002 р. включно.

Заявки на участь в аукціоні приймаються до 07.10.2002 р. за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б. 48, кім. № 8, з 9.00 до 17.00 (крім вихідних). З питань ознайомлення з об'єктом та оформлення участі в аукціоні звертатися за тел. (056) 744-19-31.

Публічні торги відбудуться 11.10.02 р., о 12.00 за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б. 48, кім. № 8.

Арбітражний суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушив справи про банкрутство:

Відкритого акціонерного товариства «Рубіжанський завод залізобетонних виробів», 93000, Луганська область, м. Рубіжне, вул. Заводська,18, ЗКПО 01235805, р/р 26047308100394 в Рубіжанському відділенні АК ПІБ (справа № 12/61 б).

Розпорядником майна призначено Барановського Сергія Івановича (ліцензія АА № 047876 від 19.10.01), 93400, Луганська область, м. Сєвєродонецьк, вул. Курчатова,7а. кв.146.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

НОВИНИ

Господарка казки

Не таїна: хоча ми дорослі, та в кожного є улюблена казкова історія. І байдуже, що дитинство вже надто далеко. Хтось і досі, як Попелюшка, чекає на свого Принца (добре, хоч із черевичками нині немає проблем), хтось натхненно шукає одну-єдину Ассоль, а хтось, наче середньовічний лицар, уперто бореться з несправедливістю, з усіх імовірних і неймовірних трибун сповіщаючи про це...

Пам'ятаєте магічне «А роза упала на лапу Азора»? У нашої героїні все інакше: Віра живе у цих казках, або у цих казках живе Віра. У нескінченність добра і недаремність мрії в нашому шаленому світі.

Ось вони, її зворушливі, як діти, персонажі — легковажна Коломбіна, безпорадний П'єро і філософськи-задумлива Ундіна, мудра Віщунка й іронічно-сумний Блазень, неприкаяна Дурепа та Янголи, що ширяють над світом, зазираючи поглядами в самісіньку душу. Про всіх коротко важко розповісти. Їх обов'язково треба побачити. Вони живуть із Вірою в її київській квартирі на сьомому поверсі, з височини споглядаючи нашу незрозумілу метушню. Здається, тут їм значно зручніше, аніж у столичній галереї «Ірена», де їх захоплено роздивлялися сотні вітчизняних і зарубіжних очей фото- і відеокамер. Хоча, звичайно, добре слово і ляльці приємне. Між іншим, завдяки їм Віру почали впізнавати як автора.

Та все одно вдома лялькам затишніше. І, можливо, вони ночами грають у свою, лише їм відому казку, про зміст якої так і не дізнаються, прокинувшись уранці, охочі до цікавинок люди. Тому й очі їхні сповнені іронії, світлого смутку. І любові...

...Кажуть, ляльки завжди чимось схожі на того, хто їх створив. Як на мене, то навпаки: це Віра Бутова, математик за освітою, господарка дивовижної казки, створеної нею якось у великому холодному місті, схожа на свої ляльок. Схожа тим, що вміє любити життя в кожному його вияві: у прагненні творчості, бажанні дарувати добро в повсякденні, так неповторно прикрашеному теплом її рук. І, звичайно, у своїх дітях — синові й доні, з котрими завжди крокує життям матусина казка. Хоча вони вже дорослі...

Любов СТАНАЧИЧ.

Київ.

На знімках: Віра Бутова та її ляльки.

РЕАЛІЇ

«Металісти» мало не скоїли катастрофу

На Дніпропетровщині відвернено техногенну катастрофу, яка обернулася б зупинкою печей Дніпровського металургійного комбінату у Дніпродзержинську і неминучою аварією на хімічному виробництві ВАТ «Дніпроазот». Масштаби ймовірної катастрофи і збитки від неї важко уявити. За підрахунками, на ліквідацію наслідків від аварій потрібно було б не менш як півтора мільйона гривень.

Загроза таких «неприємностей» виникла тому, що однієї темної ночі зловмисники, вочевидь пов'язані з заготівельниками металобрухту, на різних ділянках газопроводу № 1 зняли відразу вісім насосів, призначення яких — спрямовувати потік природного газу і підтримувати у магістралі необхідний та безпечний тиск. Досить ці насоси вивести з ладу, як непередбачуваного і нештатного уже не уникнути. Просто пощастило, що буквально наступного дня проводився плановий профілактичний огляд газопроводу № 1...

Магістральні газопроводи, яких на Дніпропетровщині понад півтори тисячі кілометрів, і раніше потерпали від збирачів брухту. Але досі розкурочували та розкрадали допоміжні або суміжні об'єкти, усілякі схрони запчастин та огорожі, і не більше. Це вперше «металісти» наважилися зачепити трубу так, що справді могло статися непоправне. Газотранспортники звернулися до працівників обласного управління СБУ, аби ті знайшли зловмисників. Що й зроблено — підозрюваних затримано.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

«Солодкий» сезон стартував

Першим розпочав його Селищенський цукровий завод Корсунь-Шевченківського району. Ще позаторік підприємство було кандидатом на «виліт» з цукродобувної «ліги». Однак група київських інвесторів, вклавши десять мільйонів гривень у реконструкцію заводу, не тільки врятувала його від закриття, а й вивела підприємство у лідери галузі.

За словами генерального директора асоціації «Черкасицукор» Василя Пекельного, нинішнього сезону варитимуть білі кристали на 11 заводах з 23 наявних в області. Перешкодою до відновлення наявних цукроварень, вважають в асоціації, є відсутність державної інвестиційної політики, постійне лобіювання високими посадовцями ввезення в Україну цукрового сиропу і цукру з Молдови, безперервний потік контрабандного солодкого продукту.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

ПАМ'ЯТЬ

Їх імена — в пам'яті і граніті

Пам'ятник, на граніті якого викарбувано імена загиблих правоохоронців, урочисто відкрито в Макіївці. А в області планують створити історико-меморіальний комплекс: пам'ятник загиблим співробітникам міліції, оновлений музей історії міліції та храм Іоанна Воїна. Саме цей святий вважається покровителем захисників порядку. Торік храм на його честь було відкрито біля будинку УМВС області. Цього року в день пам'яті загиблих співробітників міліції тут служили поминальну панахиду.

16 юнаків та дівчат, чиї батьки віддали життя на бойовому посту, продовжують їхню справу, ставши курсантами юридичного ліцею Національної академії внутрішніх справ України. Донеччина пам'ятає про загиблих правоохоронців: їх імена увічнено в назвах 19 вулиць, у 8 пам'ятниках, 4 пам'ятних стелах та 5 меморіальних дошках.

Ліна КУЩ.

Пам'ятна стела біля міського управління внутрішніх справ у Макіївці

Перукарське милосердя

Вихованців Чернівецької школи-інтернату №2 раз на місяць безплатно підстригають перукарі салону «Креатура». Його приклад підтримали й інші споріднені заклади, які надають послуги школам-інтернатам та сирітським притулкам.

Василь БАБУХ.

Ювілейна новинка

Нову розробку Харківського конструкторського бюро з машинобудування ім. Морозова — важку бойову машину піхоти — було представлено на виставці, присвяченій 75-річчю ХКБМ. За словами заступника головного конструктора ХКБМ Олександра Веретенникова, БМТ-72 являє собою «гібрид танка і бойової машини піхоти». Нову машину створено на базі танка Т-72, оснащено танковою баштою з гарматою, однак корпус бронемашини продовжено, і вона здатна перевозити десант із п'яти осіб, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

І сам загинув...

ТРАГЕДІЯ

На озері Безіменному, що неподалік села Хільчиці Золочівського району (Львівщина), потонули 36-річний чоловік та п'ятирічний хлопчик.

Як розповів старший оперативний черговий Державної пошуково-рятувальної служби на водних об'єктах (ДПРСВО) МНС Віктор Батюк, сторож озера місцевий житель Петро Адамко на чергування прихопив із собою маленького племінника Юрка, якого батьки привезли з райцентру. Займаючись своїми справами, надвечір він почув з озера дитячий крик. Подивився туди і обімлів: на воді гойдався перекинутий човен, а на поверхні вже нікого не було видно. Чоловік мерщій кинувся у воду, намагаючись знайти дитину, але не розрахував сили і потонув сам. Того ж дня тіла загиблих дістали з водойми.

За оперативними даними ДПРСВО, з початку року на воді в Україні вже загинули 1177 осіб, із них 172 — діти. Найтяжчих втрат зазнали жителі сіл — 9 відсотків від загальної кількості загиблих.

Володимир ПАШИНСЬКИЙ, прес-служба МНС.

Ціни на нафту ростуть і далі зростатимуть?

Наприкінці минулого тижня одна барель нафти коштувала в Лондоні майже 28 з половиною доларів. Це найвищий рівень за останні 12 місяців, **повідомляє «Дойче велле»**. Спекулятивний попит на енергоносії пов'язаний з подальшим загостренням ситуації навколо Іраку: учасники ринку побоюються, що нова війна в Перській затоці може порушити безперервне постачання нафти до високорозвинених країн.

Є й інша небезпека: держави, які симпатизують Іраку, можуть оголосити нафтовий бойкот Сполученим Штатам і Великій Британії, якщо ті завдадуть удар по Багдаду. Щоправда, керівництво ОПЕК намагається розвіяти такі побоювання. Генеральний секретар цієї організації Альваро Сільва Кальдерон заявив, що нафта не використовуватиметься як «економічна зброя».

«Золотого лева» отримала «Магдалена»

Переможцем 59-го Міжнародного венеціанського кінофестивалю став фільм ірландського режисера Пітера Муллана «Магдалена». Йому на заключній церемонії й було вручено головний приз кінофоруму — «Золотого лева». Фільм-переможець, в якому йдеться про звичаї та порядки католицького сирітського притулку в Ірландії в 60-ті роки минулого століття, ще під час демонстрації викликав різку критику Ватикана. А гран-прі журі фестивалю отримав російський режисер Андрій Кончаловський за стрічку «Будинок дурнів».

Швейцарский вклад незабаром не буде таємним

Європейський союз може розглянути запровадження обмежень на рух фінансових коштів до Швейцарії та з неї, якщо швейцарська влада відмовиться послабити існуючий у країні режим банківської таємниці. Хоча член Європейської комісії Фріц Фолькенштейн заявив у Копенгагені, що вести мову про санкції поки що "дуже рано". Водночас Євросоюз ще не зміг домовитися про те, щоб швейцарські банки повідомляли країнам ЄС про суми виплат, які належать громадянам цих держав як відсоткові ставки з розміщених вкладів.

На банки припадає 11% ВВП Швейцарії, і якщо вона погодиться надавати таку інформацію, то це може применшити привабливість банківської системи країни.

Індія готова піти на компроміс

Уряд Індії висловив готовність розглянути питання щодо надання лінії контролю в штаті Джамму і Кашмір статусу державного кордону з Пакистаном. Про це повідомила газета «Таймс оф Індіа» з посиланням на офіційне джерело. Делі пом'якшив свою позицію з кашмірської проблеми і готовий розглянути згадане питання за умови виконання Ісламабадом низки умов. Головні серед них —відмова Пакистану від претензій на інші території в Кашмірі та припинення підтримки терористичної діяльності в Індії. Газета припускає, що ця тема дістане розвиток на сесії Генасамблеї ООН, у якій братимуть участь прем'єр-міністр Індії Атал Біхарі Ваджпаї та президент Пакистану Первез Мушарраф.

Однак індійське МЗС виключає можливість зустрічі в Нью-Йорку лідерів двох країн. Початок неофіційних переговорів буде можливий, якщо майбутні вибори до законодавчої асамблеї в Джамму та Кашмірі пройдуть мирно, **передає РІА «Новини»**.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Учора перед будинком американського посольства в Києві відбулася акція протесту проти політики агресії США стосовно Іраку. В пікеті взяли участь представники Прогресивної соціалістичної партії України (ПСПУ), «Руського блоку» і партії «Справедливість». Мітингуючі вимагали «припинити економічну блокаду Іраку та Куби». Учасники акції скандували: «Руки геть від Іраку!», «Ні — Україні в НАТО!».

Чи тверде «ні» канцлера Шрьодера?

Питання участі чи неучасті європейських країн у намічених на листопад воєнних акціях США проти Іраку цими днями обговорюють на всіх рівнях. Минулої суботи в Німеччині відбулися чергові традиційні політичні консультації канцлера Герхарда Шрьодера та президента Франції Жака Ширака.

Серед найважливіших питань обговорювалася позиція двох країн щодо політики США стосовно Іраку. І якщо з інших проблем візаві досягли взаєморозуміння, то тут простежуються очевидні відмінності.

Герхард Шрьодер, як і раніше, твердий у своїй позиції: Німеччина не братиме участі в нападі США на Ірак. А Жак Ширак збирається почекати консультацій у Раді Безпеки ООН. Але в одному питанні глави двох держав дійшли спільної думки: інспектори з контролю за озброєннями мають повернутися до Іраку без виконання будь-яких умов. А досягти цього потрібно не шляхом погроз, а з допомогою переговорів.

Такий результат консультацій неважко було припустити. Європейські країни, що входять до антитерористичної коаліції, ще не визначились, як діятимуть, коли їхній великий партнер — США остаточно вирішать ударити по Іраку. За винятком Великої Британії, яка вустами її прем'єра Тоні Блера одразу заявила про свою цілковиту підтримку Америки.

Реакція Німеччини геть протилежна: Герхард Шрьодер на засіданні уряду оголосив, що під його керівництвом країна ніколи не братиме участі в нападі на Ірак. Цьому, на його думку, є кілька причин. По-перше, воєнна акція США загрожує зруйнувати міжнародну коаліцію з боротьби з тероризмом, створену після подій 11 вересня минулого року, оскільки з неї можуть вийти арабські країни. По-друге, нема концепції, що ж буде в Іраку після того, як США скинуть режим Саддама Хусейна.

Канцлер відкинув обвинувачення в антиамериканізмі, що лунають на його адресу, підкресливши, що дружба аж ніяк не виключає можливість мати різні позиції. На його думку, Європа підтримує позицію Німеччини. В пресі також з'явилося повідомлення, що в разі нападу Сполучених Штатів на Ірак Німеччина виведе свої танки з Кувейту, мало того, обмежить участь сил Бундесверу в інших міжнародних операціях.

Реакція Америки була негайна: посол США в Німеччині Деніел Коац майже пообіцяв, що з такою позицією останній загрожує ізоляція в Європейському союзі, а американо-німецькі відносини можуть погіршитися. Коац дорікнув правлячій коаліції в тому, що вона робить спішні висновки стосовно нападу Америки на Ірак, «оскільки президент Буш ще не прийняв щодо цього остаточного рішення».

Може, остаточне рішення ще й не прийнято, але в німецькій пресі з'явилися повідомлення, що вже третій американський військовий корабель з важким озброєнням перебуває на шляху до Перської затоки. Президент Буш, а слідом за ним і британський прем'єр Тоні Блер переконані: Ірак готовий придбати атомну зброю, що є найсильнішим аргументом у питанні нападу. Проте представники Міжнародної комісії з атомної енергетики заперечили це твердження, заявивши: Ірак не має програми атомного озброєння. Тим паче не можна, вважають вони, без висновку інспекторів з контролю за озброєннями робити припущення, що він порушує резолюцію ООН.

Наскільки твердим буде «ні» канцлера Герхарда Шрьодера, покаже найближчий час. А сумніви вже з'являються: в останньому випуску «Франкфуртер альгемайне цайтунг» спікер Соціал-демократичної партії, головою якої є Шрьодер, сказав, що канцлер «завжди виключав участь у нападу на Ірак, але якщо ООН надасть на це мандат, то Німеччина братиме в ньому участь».

Коли літаки НАТО бомбували Югославію, це викликало протести не тільки в Європі, а й в Америці. Війну з талібами підтримала вся світова спільнота, протестували хіба що окремі інтелігенти, чиїх голосів було майже не чути серед вибухів бомб і ракет. Розгромивши мирні та не дуже мирні халупи в Афганістані, Америка засвоїла стиль діалогу з позиції сили. Здавалося, Європа не хоче змиритися з таким лідерством США. Невже змирилася?..

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Іркутськ

Убито відомого українського вченого

Тіло відомого українського вченого-ботаніка Олексія Турути, котрий зник під час експедиції на озері Байкал на початку серпня, знайдено в Іркутській області. Співробітник Українського центру екології Олексій Турута прибув до цієї області влітку з черговою експедицією з вивчення флори озера Байкал. За попередньою версією, вчений став жертвою вбивства.

■ Багдад

Ірак уже не небезпечний

Колишній інспектор ООН з озброєнь Скотт Ріттер, відомий своєю жорсткою критикою американської політики стосовно Іраку, виступив у парламенті в Багдаді. Він заявив, що Ірак нині не становить загрози ні для своїх сусідів, ні для Сполучених Штатів. Проте Ріттер закликав Багдад допустити інспекторів з озброєнь на всі об'єкти, що їх цікавлять.

■ Відень

Партія свободи іде?

Пішла у відставку віце-канцлер Австрії Сюзанн Райс-Пассер. Вона очолює ультраправу Партію свободи, що входить до правлячої коаліції країни. Її відставка ставить майбутнє цієї коаліції під сумнів і є результатом конфлікту всередині самої Партії свободи.

■ Богота

Повстанці звільнили заручників

У Колумбії повстанці з Національної визвольної армії випустили на волю 10 із 27 захоплених у серпні місцевих туристів. Решту повстанці обіцяли звільнити впродовж найближчих днів. Вони також заявили, що один із викрадених помер, перебуваючи в заручниках.

■ Париж

У Франції знову урагани

Сильні зливи з вітром на півдні Франції стали причиною загибелі двох осіб. Сотні людей були змушені залишити свої домівки. Ураганний вітер і злива обрушилися в неділю в другій половині дня на південну провінцію Гард, спричинили повінь у невеликому містечку Фонс-отре-Гардон.

■ Сан-Себастьян

Маніфестація на підтримку "Батасуни"

Попри рішення іспанського судді Балтасара Гарсона про цілковиту заборону маніфестацій на підтримку партії "Батасуна" її симпатики провели марш у Сан-Себастьяні. Хоча демонстрацію не дозволили, близько двох тисяч осіб заборону знехтували.

■ Газа

Знову танки

Ізраїльські танки проводять нову великомасштабну операцію в секторі Газа. Близько сорока ізраїльських бронетранспортерів увійшли до двох таборів для біженців. Після того, як місцеві мусульманські священики закликали населення протистояти вторгненню, кілька разів пролунали звуки безладної стрілянини.

На фото: результатом цієї операції стали значні руйнування в секторі Газа.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Питання Союзу потребують гласності

Безперспективність і згубність відокремлення України натовським кордоном від братніх Білорусі та Росії, відмови від поновлення всебічних зв'язків зі спорідненими народами, з якими протягом століть жили разом, здавалося б, — очевидні. Та у зовнішній політиці нашої Батьківщини поки що панують не прихильники Богдана Хмельницького, а послідовники Мазепи.

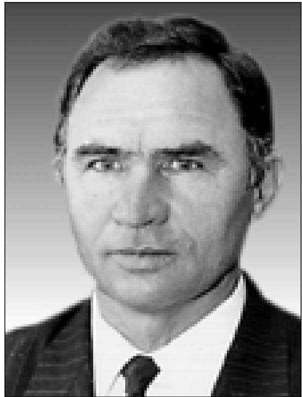

Міністерство закордонних справ України, розглянувши проект постанови Верховної Ради України про необхідність входження України до Євразійського економічного співтовариства (ЄврАзЕС), до складу якого входять Росія, Білорусь, Казахстан, Киргизія, Таджикистан, дійшло висновку про недоцільність прийняття цієї постанови.

Якщо узагальнити численні, часто-густо просто надумані обгрунтування цієї позиції міністерства, які демонізують Росію, то вони зводяться ось до чого: розвиток економічних взаємовідносин з Росією, Білоруссю та іншими країнами у довгостроковій перспективі для України доцільніше, аніж у форматі ЄврАзЕС.

Знаючи, що ЄврАзЕС — це передусім зона вільної торгівлі, і усвідомлюючи корисність поширення переваг зони вільної торгівлі на Україну, керівництво міністерства заперечує проти повноправного членства України в ЄврАзЕС.

Така двоїста позиція не дивує, бо вона справді панує в Україні з моменту підписання Біловезької угоди — 8 грудня 1991 року.

Правлячі в нашій країні протягом усіх цих років політики проамериканської, прокапіталістичної орієнтації, котрі заявляють про неприпустимість відновлення братерського Союзу рівноправних, незалежних держав, вимагають певних вигід від співробітництва у рамках СНД, але статут СНД підписувати не бажають.

Наполягають на виконанні країнами—членами СНД режиму вільної торгівлі, але категорично виступають проти входження України до Митного союзу, єдиного економічного простору.

До чого призвела така вочевидь суперечлива зовнішня політика, можемо побачити, порівнявши рівень життя в Україні з рівнем життя в Білорусі, котра дотримується дружньої стосовно Росії просоюзної, соціалістичної спрямованості, не залишаючи поза увагою права і свободи.

В Україні за одинадцять років економіка скоротися вдвічі й відбулося дуже велике падіння життєвого рівня більшості населення. Більшість відкинуто за межу бідності (цього ніхто не заперечує).

Білорусь за період президентства Олександра Лукашенка практично вийшла на обсяг виробництва 1990 року і посіла (за даними ЮНЕСКО) перше місце серед країн СНД за якістю життя, розвиваючи безоплатну охорону здоров'я, освіту, забезпечуючи насправді право кожного на працю, житло, людське життя.

Що ж до прав і свобод, то хочу навести слова всесвітньо відомого Улофа Пальме — колишнього глави уряду Швеції: «Бідність — то кайдани для людини. Сьогодні переважна більшість людей вважає, що свобода від злиднів і голоду набагато важливіша за багато інших прав. Свобода передбачає почуття впевненості. Страх перед майбутнім, перед нагальними економічними проблемами, перед хворобами й безробіттям перетворюють свободу на безглузду абстракцію».

Як бачимо, з правами і свободами в Білорусі становище значно краще, ніж в Україні.

Мене виборці запитують: чому народні депутати України не використовують свої конституційні повноваження для припинення нинішньої, згубної політики відмови від входження України до ЄврАзЕС, котру проводять заради сумнівної перспективи входження до Євросоюзу, куди нас ніхто не запрошує?

Чому Україна планує підготувати умови для вступу до Євросоюзу через дев'ять років, а отже, стати членом цієї спільноти через 20—40 років, хоча частина політиків Західної Європи вважає цей вступ взагалі неможливим?

Чому важливі питання зовнішньої політики розв'язуються без належної гласності, широкого всенародного обговорення, що передбачає безцензурне відображення різних позицій у ЗМІ? Чи, може, ті, хто говорить про потребу будувати демократичну державу, лицемірять?

Такі думки висловлює виборець Стадник Сергій Петрович, який наголошує на необхідності входження України не тільки до ЄврАзЕС, а й до Союзу Білорусі та Росії.

«Немає війни, а населення тане, наче працюють кулемети, — пише С. Стадник. — Режимники, які захищають нинішній режим геноциду, що триває ось уже одинадцять років, повинні не брехати про те, що реформи, зокрема в охороні здоров'я, поліпшать становище, а повинні знайти хоч трохи совісті й жалості до народу, мають сприяти спрямуванню грошей, отриманих від роботи банків, фабрик, заводів, реалізації нафтопродуктів, газу, не до кишень великих капіталістів-олігархів та їхніх підлабузників, а на розвиток економіки, охорони здоров'я.

Входження України до ЄврАзЕС, а згодом і до Союзу Білорусі та Росії нагально необхідне. Звичайно, руйнувати й красти легше, ніж будувати. Відновлення розірваних зв'язків, потрібних народам, відбуватиметься не просто. Вже тепер виникли, судячи з публікацій у ЗМІ, певні труднощі у створенні Союзу Білорусі з Росією. Будь ласка, дайте інформацію про сутність червнево-серпневої кризи в російсько-білоруських відносинах».

Шановний Сергію Петровичу. Ви знаєте, що у грудні 1999 року було підписано білорусько-російський союзний договір, спираючись на який Президент Білорусі О. Лукашенко пропонував створити Союз рівноправних держав, який передбачав би крім союзних структур також республіканські структури, право вето кожної зі сторін, що підписалися, збереження представництва обох держав в ООН.

Пропозиції Президента Росії Володимира Путіна зводяться до двох моделей:

1) входження Білорусі до складу Російської Федерації як областей;

2) об'єднання на зразок Євросоюзу.

Ті, хто заперечує проти входження Білорусі до складу Росії, пояснює, що це вже буде не Союз, а поглинення Білорусі Росією, яке буде не тільки перешкоджати залученню до об'єднувального процесу України та інших республік, а й недоцільне, бо призведе до втрати міжнародної правосуб'єктності, представництва республік в ООН.

Ідею Євросоюзу можна розглядати за умови збереження в союзному парламенті права вето будь-якої з країн Союзу. Саме вето кожної із сторін забезпечує справжню рівноправність республік.

Корисно використати економічний досвід об'єднання Гонконгу з Китаєм: одна держава — дві економіки. В Китаї панує соціалістична спрямованість, а в Гонконзі — капіталістичні ринкові відносини. Хоча не треба забувати справедливі слова Папи Римського Івана Павла II про те, що нинішні ринкові відносини нелюдські.

Переконаний, що державні діячі виявлять мудрість, і проблему вибору моделі об'єднання, зрештою, буде розв'язано на засадах рівноправності братніх народів, рівноправності братніх держав.

Переконаний, бо лише на цих засадах можна відродити Союз і забезпечити потрібні нашим надзвичайно близьким, спорідненим народам відновлення і розвиток економіки, підвищення рівня життя, зміцнення обороноздатності братніх держав.

Віктор МИРОНЕНКО,
голова підкомітету Верховної Ради України зі співробітництва з країнами СНД.

КОНФЛІКТ

«Битва» довкола хатинки... не на курячих ніжках

Конча-Заспа. Вічнозелений райський куточок на правому березі Дніпра на виїзді з Києва на Обухів. Тут — спортивні бази, оздоровниці, пансіонати, письменницький дачний кооператив... Тут легко дихається і привільно мислиться. Чимало літературних шедеврів народилося під тиху розмову струнких корабельних сосен.

Мати земельну ділянку у Кончі, а точніше будинок, —ознака престижу, приналежності до касти вибраних. Ще у радянські часи деякі особняки, подейкували тоді, продавалися за сто і більше тисяч радянських рублів. І нині, у часи переходу до ринкової економіки, знаходяться бажаючі оселитися тут, за містом. Особливо прагнуть цього «нові» українці, які зуміли тим чи тим шляхом сколотити чималенький капітал. Не будемо, правда, заглядати у чужу кишеню —непристойно.

Однак і поведінка деяких з них позбавлена моралі. І за прикладом далеко не ходитимемо. Повернемося у ту таки Кончу-Заспу. Серед тих, хто облюбував собі місце у цьому райському куточку, був і такий собі Валерій Міщенко. Свою «хатинку» він задумав звести на території письменницького дачного кооперативу. Задумав — і зробив. Яким чином отримав земельну ділянку, про це ми поки що промовчимо, хоча і є певні підозри щодо його, і не тільки, дій. Понад те, Валерій Міщенко розпочав будівельні роботи навіть без документів на право користування земельною ділянкою і погодженого проекту та дозволу на виконання будівельних робіт.

Та оскільки голова кооперативу виділив йому ділянку, що захопила шматок дороги і частину території, на якій розміщена водогінна башта, громадськість обурилася, і почалися звернення у відповідні інстанції. Не дивно, що насамперед природоохоронці забили на сполох. А тому Валерія Міщенка притягнули до адміністративної відповідальності і зажадали припинити будівельні роботи. Однак майже як у відомій приказці Леоніда Глібова, «а Васька, перепрошую Валерій Міщенко, слухає та їсть», тобто будує і далі.

І почалася переписка між різними міськими інстанціями. Так, управління державного архітектурно-будівельного контролю столичної державної адміністрації звернулося до київського природоохоронного прокурора з огляду на реакцію правопорушника з проханням «вжити до порушника заходи згідно з чинним законодавством».

Та реакції у відповідь ніякої. Хоча уже забила на сполох і навіть Харківська районна держадміністрація, оскільки на той час район Конча-Заспи територіально підпорядковувався їй. Зокрема, перший заступник голови В. Стороженко повідомляє, що «при проведенні... робіт зносяться вікові дерева, допускаються інші неправомірні дії, які завдають шкоди навколишньому природному середовищу».

Врешті 5-та сесія другого скликання Голосіївської районної ради у липні цього року прийняла рішення, яким зобов'язала Валерія Міщенка не тільки припинити будівництво, а й «привести земельну ділянку у відповідний санітарний стан». Ще й попередила його про ймовірне примусове знесення будинку у разі відмови виконати рішення сесії.

Гадаєте правопорушник заспокоївся і виконав рішення територіального органу самоврядування? Як би не так. Він почав погрожувати розправою. І знаєте кому? Народному депутатові Сергію Кіроянцу, про що є, до речі, і відповідні заяви свідків цих погроз. Бо ж народний обранець не тільки активно втручався у будівельні справи «новоспеченого» дачника, а й організував експертизу так званих свідчень членів правління дачного кооперативу «Конча-Заспа» у науково-дослідному експертно-криміналістичному центрі при ГУМВС України в місті Києві. Його спеціалісти визнали: підписи відомого письменника і народного депутата Павла Мовчана ймовірно виконані різними особами.

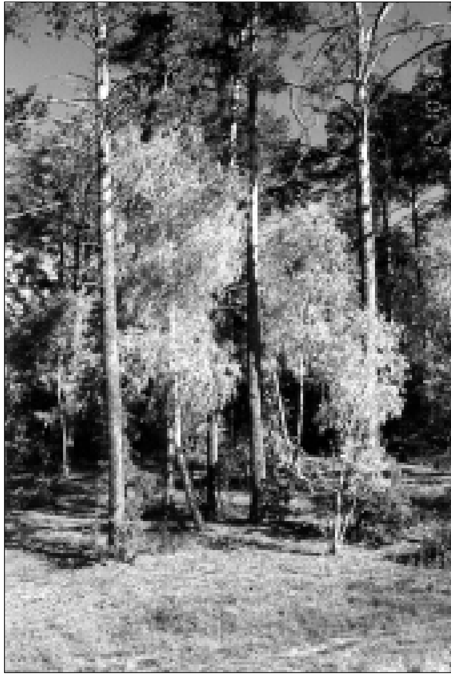

То чому Валерій Міщенко почувається так впевнено, що навіть не боїться погрожувати народному депутатові, ще й у присутності свідків? Скринька відкривається вельми просто: він — засновник журналу... «Президент». І що тут такого? А Валерій Міщенко цим уміло користується і натякає на свої зв'язки на самій верхівці української влади, зокрема у будинку на вулиці Банковій. Щоправда, невідомо, як ставляться до подібних заяв у вже згадуваному будинку. Можливо, навіть не знають про такі зв'язки з приватною особою. Але треба визнати: такі натяки діють. Навіть на правоохоронців, які відмовилися порушити кримінальну справу, посилаючись на відсутність відповідних положень у Кримінальному кодексі. Щоправда, дещо раніше начальник відділу Генеральної прокуратури В. Ясельський дав вказівку заступнику столичного прокурора Д. Ветосі «прийняти рішення в порядку ст. 97 КПК України і вжити заходів реагування».

Дії правоохоронців не коментуватиму. Поставлю лише запитання: чи є правопорушенням самовільне захоплення земельної ділянки? Чи є правопорушенням забудова без відповідного дозволу місцевої влади і затвердженого проекту? Чи є правопорушенням невиконання рішення сесії районної ради? Чи особисті зв'язки з представниками влади є підставою для відмови у порушенні кримінальної справи? Чи погрози народному депутатові не караються законом? Дамо відповідь на ці запитання і зрозуміємо, чи справді наша держава демократична і правова.

Володимир КОРОЛЮК.

Кличуть у дорогу 140 тисяч адрес

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Округ і виборці для Богдана Губського — не географічно-статистичні поняття. Міста і села Черкащини, люди, котрі тут мешкають, підприємства, сільськогосподарські кооперативи, де вони працюють, школи, в яких навчаються їхні діти, давно стали для депутата адресами не «з блокнота». Буває тут не вряди-годи, а регулярно, і раптом що — дорогу в округ знайде із зав'язаними очима. Остання поїздка припала на 1 вересня.

...Так сталося, що Роман Борко 8 класів закінчив у Росії, а потім у зв'язку із сімейними обставинами переїхав з мамою до села Вільхи Золотоніського району. Невдовзі вітчим, який був родом із цих країв, подався кудись на заробітки, і Роман із мамою залишилися напризволяще. Ні знайомих, ні рідні. Та ще й мати не могла знайти роботу. Типова ситуація, коли дитині не залишалося нічого іншого, як покинути навчання, засукати рукави й іти на ферму — прибирати гній, підвозити худобі фураж або податися в помічники

Інвалід Віктор Симоненко звернувся до Богдана Губського з проханням допомогти придбати автомобіль. Депутат пообіцяв розглянути питання.

до тракториста — копирсатися у списаному двигуні, вислуховувати лайки «наставника» і нічого, окрім безпросвітного життя, не бачити. Яка доля чекала Романа? Однозначно нелегка. Проте хлопець виявив характер. Найперше: він побажав продовжити навчатися в школі. І не в абиякій, а в найпрестижнішій у райцентрі — гімназії імені Семена Скляренка. Як повідомила заступник директора гімназії Світлана Буряк, приймальна комісія досить спрохолодно поставилася до бажання юнака навчатися в елітному закладі: як-не-як, а до 14 років школяр не те що не вчив, а навіть жодного разу не чув української мови. Однак кілька місяців життя в українському селі не минули для Романа даремно — українську він таки опанував. Але найбільше здивували золотоніських педагогів грунтовні знання з основних дисциплін. І хлопця прийняли до гімназії.

Історія з Романом на цьому не закінчилася. Успішно переходячи з класу в клас, юнак довчився до 11 класу. І ось наприкінці минулого року він почув про конкурс, що його оголосив Фонд інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття». Сумнівів — брати чи не брати участь? — не було. Адже переможцям голова ради фонду Богдан Губський обіцяв гранти на вступ до вузів. Роман спробував і... переміг.

Ветеран праці, вчителька математики Золотоніської загальноосвітньої школи № 3 Зінаїда Лискова солідарна з народним депутатом: слід шукати й виховувати самородків.

Сьогодні він — студент Одеської національної юридичної академії (судово-прокурорський факультет). Ось вам і хлопець із «забитого села»!

Утім, нічого дивного: політика Богдана Губського і як голови Ради ФІС «Україна — XXI століття», і як народного депутата базується саме на пошуку унікальних талантів і саме в українській глибинці. До речі, як зазначив у своєму виступі на першому дзвонику директор Золотоніської гімназії імені С. Скляренка Віктор Горошочок, Роман Борко такий не один. Гранти фонду також отримали випускники гімназії 2002 року Дмитро Климченко (Київський національний університет будівництва та архітектури), Тетяна Сірокваша (Черкаський держуніверситет імені Б. Хмельницького), Ганна Фесун (Київський торговельно-економічний університет). Усього на Черкащині гранти від фонду, як вже писала наша газета, мають понад 80 випускників шкіл. До того ж більшість — сільських.

У День знань народний обранець приїхав в округ теж не з порожніми руками: 140 тисяч учнівських зошитів, понад 300 примірників книг та підручників було передано в школи. Виступаючи в Золотоноші, але вже перед колективом школи № 3, Богдан Губський пообіцяв педагогам та їх вихованцям під час розгляду бюджету на 2003 рік докласти зусиль, аби в проект були закладені надійні соціальні гарантії для вчителів, пункти про розвиток матеріально-технічної бази шкіл. Творчі конкурси від фонду триватимуть, сказав депутат, переможців нагороджуватимуть і направлятимуть на навчання до вузів. В інтерв'ю для «Голосу України» заслужена вчителька цієї школи, ветеран праці Зінаїда Лискова, ніби продовжуючи слова депутата, зазначила, що сьогодні перед школою стоять надзвичайно важливі завдання: виховати не учнівську масу з середнім рівнем знань, а особистість, яка була б лідером і в навчанні, і в житті, яка вела б за собою інших, надавала динаміки суспільним процесам. На запитання, чи існують в сучасній педагогіці такі поняття, як династії, Зінаїда Лискова сказала, що її родина — приклад. Сама Зінаїда Петрівна, до речі, випускниця цієї школи, має педагогічного стажу 38 років. Її донька Світлана пішла стежкою матері: також працює в школі № 3, і теж — математиком.

Побувавши 1 вересня у двох міських та трьох сільських школах свого округу, Богдан Губський відзначив досить високий рівень знань учнів і в міських, і в сільських школах. Так, у Новодмитрівській сільській школі з 15 випускників 2002 року у вузи вступили 11. А у Веселохутірській сільській школі з 11 випускників на студентські лави інститутів і університетів сіли 9 хлопців та дівчат.

Не обминули депутата цього дня і прозаїчніші проблеми: проведення газу, невиплата компенсацій учителям за комунальні послуги, ненадання інвалідам автомобілів тощо.

Євген БРУСЛИНОВСЬКИЙ.
Черкаська область.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

За крок до влади

Початок навчального року в Міжрегіональній Академії управління персоналом відзначено відкриттям нового навчального закладу. Україно-угорському інституту інформаційних технологій МАУП надано ім'я першого президента Угорщини Арпада Гьонца.

В урочистій церемонії взяли участь народні депутати України Леонід Кравчук, Борис Тарасюк, Віктор Пинзеник, Левко Лук'яненко, Тимчасовий Повірений Угорщини в Україні Шандор Алмаші, надзвичайні і повноважні посли Азербайджану, Вірменії, Ірану та Югославії, представники дипломатичного корпусу В'єтнаму, Куби, Палестини, заслужені діячі науки та культури. «Відкриття інституту — це 140 робочих місць, обладнаних за останнім словом комп'ютерної техніки, які дадуть можливість студентам академії вийти у світ знань», — зазначив голова Піклувальної ради МАУП Леонід Кравчук.

Сьогодні до складу МАУП входить три університети, де навчаються більш як 25 тис. студентів з 20 країн світу. На думку президента МАУП Георгія Щокіна, вивчення новітніх технологій підвищить рівень освіти майбутніх управлінців.

Президент МАУП Георгій Щокін зі студентами академії.

У ДЕПУТАТСЬКИХ КОМІТЕТАХ І ФРАКЦІЯХ

■ Ужгород

Ужгородці обрали міського голову

За попередніми даними, ним став начальник управління майном області облдержадміністрації Віктор Погорєлов, 1951 року народження, економіст за фахом. За нього проголосували 15726 ужгородців. Його найближчий суперник — підприємець Павло Чучка набрав 10901 голос, **повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

■ Сімферополь

Розмахувати руками після бійки стає традицією

22 вересня кримським виборцям округів №№ 25, 30 і 98 належить вирішити, хто з кількох десятків кандидатів гідний депутатського мандата ВР АРК.

Нинішні передвиборні перегони, хоч і повторні, за напругою пристрастей не поступаються весняним. На зустрічах кандидатів у депутати з громадськістю звично лунають звинувачення суперників у підкупах, заклики підписати меморандум «Про чесні вибори», не використовувати «чорного піару». Не обходиться і без судових розбирань.

У місцевому суді Центрального району Сімферополя розглядається скарга кандидата в депутати по 25-му виборчому округу Олега Єрмоленка за фактом порушення закону України «Про вибори депутатів ВР АРК» кандидатом Михайлом Бахарєвим. Порушеннями названі деякі публікації в газеті «Крымская правда» та використання в агітаційних плакатах Михайла Бахарєва логотипа газети «Крымская правда», головним редактором якої є цей кандидат.

Цей позов судочинці називають «першою ластівкою». На черзі ще кільканадцять таких справ, а «вал» і надалі накочується. Пік судових «виборчих позовів», вважають судді, припадає на перші дні після голосування. Розмахувати руками після бійки, на жаль, стає на виборах традицією, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

■ Київ

Бар`єр для зловмисників

Комітет Верховної Ради з питань будівництва, транспорту і зв'язку рекомендує парламенту прийняти за основу у першому читанні проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо боротьби з незаконним втручанням у роботу мереж електрозв'язку.

Законопроектом передбачається встановити відповідальність за незаконне умисне втручання в роботу мереж електрозв'язку або програмне забезпечення обладнання електрозв'язку, що призвело до знищення, перекручення, блокування інформації або до порушення встановленого порядку її маршрутизації, якщо зазначеними діями заподіяно істотну шкоду. За вчинені дії пропонується встановити покарання у вигляді штрафу від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправних робіт на термін до двох років або обмеження волі на той самий термін.

Проект також передбачає покарання у вигляді штрафу від трьохсот до восьмисот неоподаткованих мінімумів доходів громадян або обмеження волі на термін від двох до чотирьох років або позбавлення волі на строк до трьох років за ті самі дії, вчинені повторно.

Реформа не для влади, а для людей

Фракція Народно-демократичної партії у Верховній Раді ініціює створення Конституційної асамблеї, до якої входитимуть народні депутати, представники політичних партій і громадських організацій. Вона працюватиме над текстом змін до Конституції України. Про це заявив на прес-конференції у парламенті лідер НДП Валерій Пустовойтенко. Він наголосив, що НДП підтримує ініціативу Президента України про реформування політичної системи, але виступає за те, щоб реформою займалася не влада, а інституції громадського суспільства. Водночас лідер НДП передбачає, що політична реформа в нашій державі проходитиме непросто. Конституційна асамблея, на думку її ініціаторів, має спершу опрацювати проект закону про основні засади зовнішньої та внутрішньої політики України, який буде потім винесено на розгляд парламенту. НДП також виступає за якнайшвидше прийняття законів про Кабінет Міністрів, органи державної виконавчої влади і місцевого самоврядування.

Уповноважений представник фракції НДП у Верховній Раді Анатолій Толстоухов заявив, що нині в парламенті юридично вже є парламентська більшість, яка налічує 231 народний депутат. Але реально сьогодні можна вести мову лише про координацію і погодження дій між фракціями. А тому, за його словами, треба працювати над появою в парламентській більшості нових народних депутатів, **повідомляє журналіст Юліана ШЕВЧУК.**

Удова бортінженера Ту–154 проти Кабміну, Міноборони та Держказначейства. Дубль другий

На сьогодні у Печерському суді міста Києва заплановано продовження судового засідання за позовом Олени Лаптєвої — вдови бортінженера російського літака Ту-154, збитого над Чорним морем 4 жовтня минулого року під час навчань українських військ ППО.

Нагадаю, що це перший з дванадцяти позовів родичів членів екіпажу до Кабінету Міністрів, Міністерства оборони України та Держказначейства з вимогою компенсацій у зв'язку із втратою годувальника та відшкодування моральної шкоди на суму 1 млн. 890 тис. грн. Слухання справи у суді було відкладено через нез'явлення на засідання представників уряду України. Тоді «ГУ» докладно писав про цю справу. Підкреслю, що вперше в історії незалежної України громадянка іншої держави подала позов до суду на наш уряд.

Напередодні слухання прокоментувати нинішню ситуацію «ГУ» попросив генерального директора юридичної фірми «Атлант», адвоката, котрий захищає в суді інтереси Олени Лаптєвої та інших родичів членів екіпажу Ту-154 Сергія ПЛАТОНОВА.

— Якщо на нинішньому засіданні представник Кабінету Міністрів буде відсутній, то ми підвищимо позовні вимоги. Гадаю, що ваші читачі поділяють мою думку про неприпустимість такої поведінки, коли суд нехтують представники такої високої інстанції. Крім усього іншого, це цинічно стосовно родичів, бо посилює їхні страждання тепер уже не у зв'язку із загибеллю, а у зв'язку з оскверненням пам'яті загиблих. Тому ми і прийняли рішення про «штрафи» за кожне нез'явлення до суду представників уряду.

— На скільки відсотків піднімуться позовні вимоги?

— Значно. Відсотків на 25 за кожне нез'явлення.

— Ви довели це до відома Кабміну?

— Офіційно ні. Це не заведено. Контакти позивача та відповідача дозволяються поза залою суду у разі бажання досягти мирової угоди. Але ми не ставимо перед собою таке завдання. Маємо досвід невдалої спроби мирової угоди з Міністерством оборони України у справі захисту інтересів потерпілих від руйнування ракетою житлового будинку в Броварах. Стосовно цієї першої ракети я надсилав листа Кузьмуку з проханням розглянути питання про мирову угоду. Ми повідомили колишньому міністру оборони про можливість знизити позовні вимоги у два-три рази за умови укладення мирової та виплати компенсацій в короткі терміни. Я отримав відповідь від начальника правового управління Міноборони, який за дорученням міністра повідомив, що жодної мирової угоди не буде. І ось нині ми вже закінчуємо у Солом'янському суді подання та розгляд позовів стосовно «броварської ракети». На сьогодні їхня кількість становить 45.

— Хтось уже отримав компенсації у броварській справі?

— Ні. Навіть за тих позитивних рішень суду, з моменту отримання яких пройшло вже більш як півроку. Виконання судових рішень гальмує виконавча служба Солом'янського району. Вона нічого не робить для списання цих коштів. Ми уже подали до суду на бездіяльність судових виконавців. І незабаром розглядатимуться ці справи... Тому у справі з компенсаціями родичам екіпажу Ту-154 ми навмисно залучили як співвідповідачів і Держказначейство і Кабінет Міністрів, щоб закрити лазівки для Міністерства оборони та виконавчих служб не виконувати ухвали суду, а також для максимального прискорення процесу майбутніх виплат.

Щодо рішення про «штрафи», то в ЗМІ було чимало публікацій з цієї справи, і в своїх коментарях я не раз заявляв про прийняте нами рішення.

— Якщо представники Кабміну знову не з'являться до суду, попри ваші наміри...

— То це буде великий скандал. Демонстрація того, що всі заяви, які давали найвищі особи держави, нічого не варті.

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

— Між іншим, більшість заяв, про які ви кажете, стосувалися досягнення рішень про компенсаційні виплати на міжурядовому рівні.

— Я не дуже вірю, що це можливо. Нещодавно у Москві я спілкувався з представниками МЗС Росії, які беруть участь у роботі комісії, і, на жаль, за станом на сьогодні, жодних конкретних рішень не вжито. Відбуваються консультації, зустрічі. Малоймовірно, що це питання вирішиться поза судовим розглядом. Тому ми робитимемо все, щоб форсувати судовий розгляд, аби всі без винятку 12 позовів родичів загиблих членів екіпажу було заявлено.

— Ви сказали, що до вас уже звернулися і родичі пасажирів. Але ж перевізник також постраждав. Чи не збираєтеся ви представляти й їхні інтереси в суді?

— Днями я спілкувався з представниками авіакомпанії «Сибирь». За збиту машину вони теж поки що ні від кого жодної копійки не отримали. Авіакомпанія намагається розв'язати питання на міжурядовому рівні. Однак у неї є сумніви стосовно успіху цього заходу, тому «Сибирь» цікавиться можливістю подання позову до суду. З цим був пов'язаний мій контакт з представниками авіакомпанії. Якщо вони приймуть рішення, то справу розглядатиму в господарському суді. Безумовно, ми бачимо, що є всі підстави для того, щоб заявити позов. Літак за деякими оцінками коштує щонайменше 5 мільйонів доларів США, і я гадаю, що ця сума цілком може бути заявлена до суду і судова ухвала може бути отримана. До речі, у цьому разі уже не можна «грати» цифрами, бо буде представлено експертну оцінку, що містить неспростовні свідоцтва вартості цього літака.

— Менш як за місяць виповнюється рік з часу трагедії. Чи є у вас дані про те, що хтось із родичів приїде до України у зв'язку з цією сумною датою?

— Така поїздка переважній більшості родичів не по кишені, і навряд чи хтось зможе дозволити собі це. Гадаю, ніхто не приїде.

— У такому разі чи по кишені їм робота адвокатів і в Росії, і тут? Хто платить за ваші послуги?

— Поки що ніхто. Ми працюємо на результат. І розраховуємо на винагороду лише в разі, якщо отримаємо ухвалу та стягнемо ці кошти. Нині ми працюємо виключно на безплатній основі. За цієї причини російський адвокат родичів членів екіпажу не бере участі в нинішньому засіданні суду, бо нікому взяти на себе чималі відрядні витрати. Тим часом, він уже приїздив до Києва двічі, але тепер, як на мене, потреби в його особистій присутності тут немає.

— Які мотиви вашого альтруїзму? Особливо з урахуванням «броварського» досвіду.

— До царини міфів відносяться розмови про те, що адвокат не зрушить з місця без винагороди. Ми, звичайно, не безсрібники, але цього разу вирішили для себе, що навіть якщо ніхто не заплатить нам жодної копійки, ця справа все одно варта того, щоб нею займатися. Я сповідую такий принцип: якщо людина потрапляє в біду, наприклад, таку, як ця трагедія, то аморально починати розмову про гроші.

— Ваш прогноз про те, що процес буде затяжний, залишається незмінним?

— Я гадаю, що позицію уряду — не поспішати, яка вже проявила себе, підтримає Міноборони. Заявлятимуться всілякі клопотання... Коли у відповідачів немає обгрунтованих аргументів, а в них їх немає, опонент починає затягувати судовий процес. Причому це інколи робиться так майстерно, що суди ніяк не можуть цьому протистояти, оскільки кожна із сторін має право клопотати про залучення якихось додаткових спеціалістів, проведення експертиз...

— Чи звертаються до вас родичі загиблих пасажирів і членів екіпажу з проханням допомогти їм добитися визнання їх такими, що постраждали?

— Ну звідки ж людям знати всі юридичні тонкощі! Ми їм про це кажемо. І знову порушуватимемо перед Генеральною прокуратурою питання про визнання цих людей потерпілими. Але для початку треба добитися відновлення слідчих дій у справі Ту-154, яка або закрита, або зупинена. Точно знаю одне — її не проводять.

Наша розмова з адвокатом була перервана раптовим телефонним дзвінком із Росії. Із Саянська Іркутської області до Києва зателефонував Олександр Шрагер. Його дочка і двоє онуків летіли тим самим літаком 4 жовтня... Олександр Борисович просив «Атлант» представляти інтереси їх сім'ї в київському суді.

Яна СТАДІЛЬНА.

P. S. Слухання справи на першому засіданні суду 16 липня не відбулося, оскільки і захисники, і відповідачі (представники Міністерства оборони і Держказначейства) знайшли неможливим це робити за відсутності одного із співвідповідачів — представників Кабінету Міністрів України. Після того, як суддя Світлана Смик оголосила рішення перенести суд і забезпечити явку представника уряду, сторони пішли на нараду до судді з тим, щоб визначити дату другого засідання. Тільки-но сторони про все домовилися, вони заявили журналістам, що Світлані Смик у неофіційній телефонній розмові повідомили причину неявки співвідповідача в цій справі до суду: віце-прем'єр України Олег Дубина перебував у відпустці і крім нього ніхто не міг підписати доручення про представлення інтересів КМ у суді.

Напередодні нинішнього засідання «ГУ» зв'язався з юридичним департаментом Кабміну. Його головний спеціаліст Анатолій Горбач заявив, що «особисто він жодних викликів до суду не бачив, але, можливо, вони були». Він також повідомив, що в таких справах інтереси КМ представляє Міністерство юстиції України і, «можливо, туди було направлене відповідне доручення». Справді, таке доручення було одержане Мін'юстом і, як запевнила «ГУ» головний спеціаліст департаменту Міністерства з представлення держави в судах України Олена Власенкова, сьогодні саме вона буде присутня на суді.

Знайшли тільки светрик онучки і підручник з івриту

З дозволу Олександра Борисовича Шрагера я зв'язалася с ним. По телефону він і його дружина Раїса Трохимівна розповіли мені про горе, що спіткало їх сім'ю.

— Нашій Олечці 23 роки. Було... Тут, у Саянську, вона познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком Володею. Вони дуже кохали одне одного. Від цього кохання народилися хлопчик і дівчинка — наші онуки. Самі знаєте, як нелегко жити, тому молоді прийняли рішення виїхати до Ізраїлю. Вони поїхали 3 вересня 2000 року, а через рік дочка вирішила привезти дітей до нас у гості. За 20 хвилин до посадки в літак ми розмовляли з нею і дітками, які весь час запитували, коли ж вони приїдуть до бабусі...

Після розмови з дочкою Шрагер спокійно поїхав на дачу і вже там по радіо почув про трагедію над Чорним морем. Тієї першої страшної ночі, коли сталося нещастя, від Раїси Трохимівни не відходили лікарі, постійно роблячи заспокійливі уколи. Про ті дні сім'я не може згадувати без сліз.

— «Сибирь» заплатила за квитки, і ми одразу вилетіли до Сочі. Але наших не знайшли... Знайшли тільки светрик онучки та Олин підручник з івриту. З нами їздила і мати Володі. Після Сочі вона вилетіла до сина в Ізраїль. Тільки це допомогло зберегти йому життя. Він намагався розрізати собі вени. Його врятували. Лише завдяки благанням рідної матері наш зять не здійснив повторну спробу самогубства. Коли після цього він розмовляв з нами по телефону, то весь час повторював: «Вони вбили моїх дітей і дружину. Навіщо мені жити?». Нинішнього літа Володя приїжджав до нас. Він весь час говорить тільки про Олю і дітей...

У сім'ї Шрагер Оля була єдиною дочкою. У 47-річної Раїси Трохимівни є ще четверо синів. Один — військовий — служить на Далекому Сході, другий, Віталій, закінчив школу, поїхав до сестри в Ізраїль, а ще двоє — школярі.

— Ми не віримо, що на міжурядовому рівні щось вирішать. Тому хочемо подати позов до суду.

— У своєму позові ви хочете заявити суму в 500 тисяч доларів. Звідки взялася ця цифра?

— Ніхто не може визначити ціну життя моїх дочки та онуків. Цією сумою я хочу не збагатитися, а покарати тих військових, які їх вбили. Якщо в них немає грошей, то нехай продають свої ракети.

— Чи приїдете ви на річницю смерті?

— Ми обов'язково будемо в Сочі. Навіть за власний рахунок. А наприкінці вересня хочемо поїхати до Новосибірська. Там відкривають меморіал загиблим. Якщо треба, то приїдемо і на суд до Києва.

Судовий марафон,
або Втрачене довір'я

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

— Біда біду перебуде: одна мине — інша буде.., — зустрів мене промовкою Олександр ДОНЕЦЬ, до якого я приїхав у невеличке містечко Оріхів, що на Запоріжжі.

Із листа Олександра Васильовича мені вже було відомо, що 29 квітня 1999 року його внука Дмитра Винника (тоді ще учня 6 класу Оріхівської середньої школи № 2) побив однокласник Сергій Яровий — син Валерія Миколайовича Ярового, заступника начальника райвідділу міліції (на чому не раз наголошував автор листа). Саме тому, переконаний Олександр Донець, батьки Дмитра — Тетяна Олександрівна та Микола Іванович — понині ніяк не можуть домогтися (в судовому порядку) відшкодування витрат на ліки синові.

З'ясовується, того дня в недобудованому спортивному комплексі СШ № 2 була аж ніяк не банальна бійка двох хлопчаків-однокласників, а цілеспрямоване побиття одного із них. Побиття жорстоке й цинічне. Не випадково потім було порушено кримінальну справу. Хоч далося це по-Бо не будемо лікувати». Аж тоді Дмитро про все й розповів. І почалося...

Батьки Дмитра подали заяву в міліцію, а вже наступного дня в них вимагали забрати її. Мовляв, нічого там такого не було. Ну, вдарив ненавмисне.

Нічого собі ненавмисне! Брав за голову й бив об коліно — ненавмисне?

І коли для продовження лікування Дмитра в обласній дитячій лікарні потрібна була виписка, відмовили: «Без дозволу міліції не маємо права...». А директор школи Тамара Миколаївна Шепель прямо запитала в нас: «Хіба ви не знаєте, хто батьки у цього Сергія?».

Лише завдяки втручанню народного депутата Ніни Іванівни Карпачової було порушено кримінальну справу.

— В обласній дитячій лікарні Дмитро побував уже двічі, — розповідає далі Олександр Васильович. — Медики рекомен-

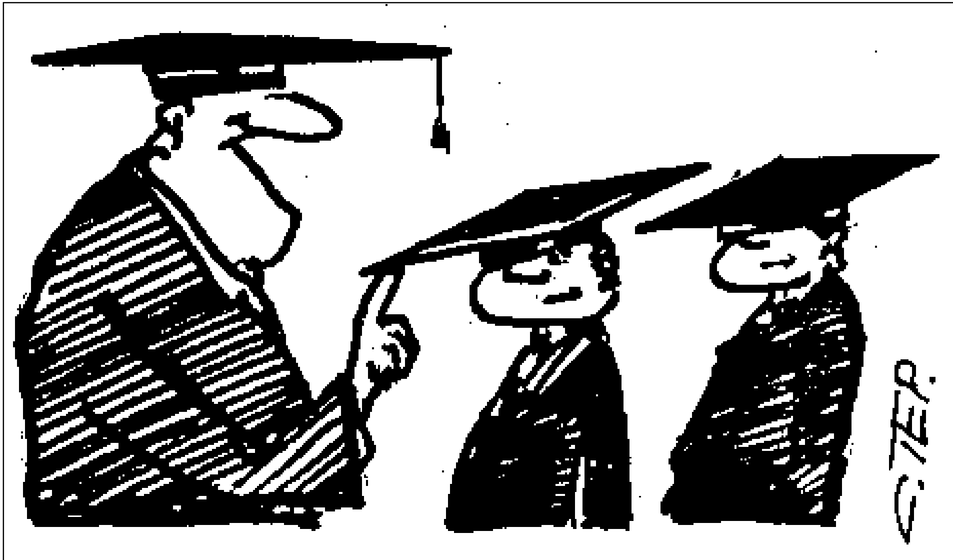
Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

зивачам, як запевняв Олександр Васильович, дуже й дуже непросто. Звісно, відповідати перед законом за скоєне довелося не шестикласнику Сергію Яровому, а його батькам. Власне, позов Винників до Ярових стосовно компенсації витрат на лікування Дмитра й витікає із матеріалу тієї карної справи.

— Якби тоді старшокласник не навідався в той довгобуд, Дмитро, може, і не вижив би, — каже О. Донець.

— Ми чекали його на обід. Дочка Тетяна працювала в бухгалтерії на підприємстві «Металіст». Її чоловік Микола подався у пошуках роботи до Запоріжжя, а ми ж тут, поруч...

Дмитра принесли його товариші. Йти він не міг. На ньому був не одяг, а лахміття. Ніби бруківкою тягали. А сам уже увесь аж синій. Одного ока зовсім не було видно — гематома. Весь час скаржився на головний біль. Криком кричав. Його нудило. Безперечно — струс мозку. А що трапилось, не казав.

Ми — в першу лікарню. А там одразу: «Хто? дували продовжувати курс лікування. А які в нас заощадження? Донька вже й свою весільну каблучку продала... Нібито дружина Ярового — Любов Олексіївна — не заперечувала обійтися без суду, але Валерій Миколайович навіть говорити про це заборонив їй.

«Чому?» — хотів я запитати у Ярового. Адже біда прийшла не тільки до Винників, а й у його сім'ю — потрібно рятувати вражену злом ще не змінілу душу сина. І сьогодні, всіляко стримуючи розгляд позову Винників у суді, сподіваючись на бажане для себе судове рішення, можна втратити значно більше. Власне, то — моє переконання. Я навіть не знаю, чи турбує все це Валерія Миколайовича. Мені так і не вдалося зустрітися з ним. Після візитів до райвідділу міліції в мене створилося враження, що у Ярового й не було, скажімо так, особливого бажання зустрічатися з кореспондентом. І то — право Валерія Миколайовича (і позиція теж?) А хотілося вислухати й сторону відповідачів.

Другий рік Винники намагаються в судовому порядку відшкодувати витрати на лікування сина. Торік засідання суду переносили п'ять разів. Цього року (до мого відрядження в Оріхів) — ще тричі.

— Отак діє кругова порука в наших правоохоронних органах, — заявив Олександр Васильович. — І справи тут тієї, але... Відповідачі не з'являються на судове засідання. І в них завжди є поважна причина. Дочку вкрай виснажив цей марафон. Вона вимушена була звільнитися зі своєї бухгалтерської роботи. Бо кому ж подобається працівник, котрий постійно відволікається у судових справах? Працює тепер реалізатором на базарі... Ось чому ми вимагаємо і компенсації за моральну шкоду. Так доводиться відстоювати честь і гідність у нашій правовій, вільній державі.

— Справді, позов Винників до Ярових ще не розглянуто, — зазначила суддя Оріхівського суду Надія Мосейко, яка веде цю справу. — І його не може бути розглянуто, якщо один із відповідачів відсутній з поважних причин. А щодо посади Ярового... Емоції, не більше. До речі, сьогодні Валерій Миколайович не обіймає жодної посади. Він — пенсіонер.

Коментувати історію, яка трапилася в Оріхівській СШ № 2, Надія Василівна відмовилася. Повідомила лише, що розгляд позову Винників укотре перенесено.

Я аж ніяк не намагався якимось чином вплинути на результати розгляду цієї справи. То — прерогатива суду. Взявся за цей матеріал зовсім з інших причин. Мене непокоїть вірус культу насильства, зокрема, в Оріхівській школі. Ми здаємо плацдарми нашої духовності, які захоплює непокаране зло. Напередодні мого приїзду до Оріхова в тому самому недобудованому спорткомплексі СШ № 2 (через вулицю від райвідділу міліції) було скоєно ще один жахливий злочин: кілька старшокласників згвалтували восьмирічного хлопчика з інтернату. Невже й після цього хтось удаватиме, що «нічого там не відбувається»?! Що мають відчувати батьки учнів, котрі навчаються в такій школі? Не випадково після Винників кількість бажаючих перевести своїх дітей до іншої школи збільшується.

В Оріхівському суді я знову чув нарікання на завантаженість та незахищеність суддів, на відсутність нормальної матеріально-технічної бази. І це там, де формується імідж влади! Переконаний: якщо люди роками очікуватимуть розгляду своїх позовів до суду, в них спочатку виникне недовір'я до цієї влади, а потім вони шукатимуть шляхи її зміщення.

Про це ми говорили і з головою Оріхівського суду Віктором Хаджийським. Погодившись зі мною, Віктор Григорович запевнив, що справу про позов Винників підготовлено до розгляду і буде розглянуто.

Призначеного дня мені зателефонував Олександр Донець.

— Сьогодні ж наш день, — нагадав він.

— Хочете сказати, що завершився ваш судовий марафон?— прикипів я до слухавки.

— Та відповідачі не з'явилися на судове засідання... А Дмитро, — перевівши подих, додав Олександр Васильович, — знову втратив свідомість на шкільній лінійці...

Я довгий час відкладав написання цього матеріалу на потім. Відверто кажучи, надії на те, що Винники та Ярові дійдуть якоїсь згоди, було мало. Сподівався, що їхню справу, врешті-решт, розгляне суд. Мені дуже не хотілося знову повертати Дмитра Винника у той день. Думав і про подальшу долю Сергія Ярового. Чому він накинувся тоді на свого однокласника? Адже все могло бути інакше...

— Отож, надивляться по телевізору, — довідавшись про мої сумніви, висловив свою думку знайомий педагог. — І що тільки наша влада собі думає?! Давно вже треба заборонити всі оті бойовики, щоб не збивали з уморозуму дітвору. Хіба не так?

Може, сьогодні, як ніколи, важливо виховувати наших дітей морально й духовно повноцінними особистостями. Лише тоді вони вільно триматимуться в потоці нинішнього життя, самостійно відділяючи погане від хорошого і свідомо віддаючи перевагу добру.

Відкинувши свої сумніви, знову зателефонував судді Оріхівського суду Надії Мосейко.

— Позов Винників ще не розглянуто, повідомила вона. — У справі з'явився ще один відповідач — середня школа № 2...

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя—Оріхів—Запоріжжя.

P. S. Торік на Запоріжжі у скоєнні різних злочинів брало участь 1816(!) підлітків. А злочинцями ж не народжуються...

ВІСТІ З ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

Дата пуску — 2004 рік

Після зняття вето Верховної Ради України на добудову другого енергоблока Хмельницької атомної електростанції уряд оприлюднював кілька разів нові терміни завершення будівництва. Йшлося навіть про те, що Чорнобильську АЕС закриють лише після пуску другого енергоблока ХАЕС, добудову якого мала взяти на себе світова спільнота. Та і цього разу все сталося так само, як і з нашим ядерним «самоrозд'яганням» — як тільки ЧАЕС закрили, гроші на ХАЕС світові банки не дали. Тепер уряд за підтримки РФ намагається завершити будівництво.

Новий президент НАК «Енергоатом» Сергій Тулуб та новопризначений генеральний директор ХАЕС Олександр Смишляєв днями заявили, що пуск другого енергоблока заплановано на 2004 рік. Для цього на добудову Кабмін щоденно спрямовує 720 тисяч гривень цільових коштів. Щоправда, це крапля в морі із 7 млрд. гривень, які заборгував енергоринок «Енергоатому».

Множаться послідовники

Після трагічної загибелі хмельницького міського голови Михайла Чекмана, який за десять років став одним з кращих керівників органів місцевого самоврядування в Україні, в обласному центрі розгорнулися поки що приховані передвиборні баталії. Афіші, газетні шпальти зарясніли ювілейними датами, доброчинними акціями тощо.

Знаючи велику повагу хмельничан до покійного голови, майбутні претенденти починають себе приписувати до однодумців і навіть друзів Чекмана, заявляти, що у вирішенні тієї чи іншої справи у місті неабиякий внесок вніс і він, завтрашній кандидат на пост міського голови. Хоча насправді — він не тільки ненавидів Чекмана, а й відверто вів опозиційний курс. За підрахунками місцевих журналістів, таких «послідовників» сьогодні вже більш як два десятки. А загалом передбачають, що за крісло міського голови розпочнуть боротьбу майже півсотні «вірних слуг електорату».

Податківці — перші

Після суверенізації України, суверенніше почали поводитися і структури влади на місцях. Особливо жорсткий контроль був на вхідних дверях у приміщеннях силових структур. Повз вартових важко пройти навіть журналістам.

Першою на пом`якшення пропускного режиму пішла обласна податкова адміністрація. З вересня на першому поверсі ДПА досвідчені податківці надаватимуть консультації і юридичним, і фізичним особам. А тим, хто захоче поспілкуватися з керівниками ОДПА, встановлено конкретні дні. Скажімо, голова обласної адміністрації Володимир Король прийматиме люд щопонеділка. За телефоном 007 можна буде також отримати вичерпну інформацію. Такі телефонні консультації вже запроваджено у Хмельницькому і Кам`янці-Подільському.

Ювілеєм — по злиднях

Керівний бомонд краю готується 22 вересня достойно відзначити 65-річчя від дня утворення Хмельницької області. І до цієї аж ніяк не круглої дати мріє отримати з рук Президента якогось презента. І це зрозуміло, як і галасливу ефірну тріскотню та помпезний шелест газетних сторінок під крикливими рубриками «До 65-річчя області».

А між тим, Хмельницька область на карті Української РСР з`явилася не у 1937 році, а у 1954-му. До того часу вона іменувалася Кам`янець-Подільською. Як свідчить «Історія міст і сіл УРСР», К., 1971, стор. 18 в абзаці 5-му: «23 квітня 1793 року, після возз'єднання Правобережної України з Лівобережною у складі Росії, було утворено Ізяславське і Брацлавське намісництва та Кам'янецьку область»...

Отже, обласному поділу навесні наступного року мало б виповнитися 210 років. Але це треба було б ще чекати більше півроку. А раптом за цей час Президент вирішить впровадити хрущовську реформу? І тоді «область» як територіальна одиниця припинить своє існування. А до святкування 210 років від дня створення Подільської губернії треба ще чекати, як свідчить уже згадувана «Історія...» ще кілька років. От і вирішили під завісу старого адмінподілу грюкнути ювілеєм. Замість того, щоб усі свої зусилля скерувати, аби край не був серед найбідніших.

Михайло ВАСИЛАШКО.

ФОТОФАКТ

Ключі від чотирьох десятків новеньких автомобілів отримали міліціонери Донеччини. Начальник УМВС України в Донецькій області Володимир Малишев запевнив, що всі машини буде передано підрозділам, які патрулюють вулиці міст і селищ, ***повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.***

ТЕНДЕНЦІЇ

І льон гроші любить

У серпні, коли добрі господарі збирали останні гектари ранніх зернових, у Коростишеві відбулося свято першого снопа. У ТОВ «Коростишів-Льон» постаралися, щоб той день запам'ятався. Першим привіз тресту виробничий кооператив «Троковицький» Черняхівського району. Його керівник Леонід Войналович одразу одержав розрахунок. Негайно забрав гроші за машину довгунця і директор ТОВ «Торчинське» Коростишівського району Олександр Левковець. От у цьому й полягає новинка у відносинах із льонарями: ви здаєте високоякісну тресту, а «Коростишів-Льон» одразу платить.

На Житомирщині близько десяти льонозаводів, деякі з них давно не працюють і, схоже, вже не працюватимуть. Але 40 відсотків урожаю довгунця Житомирщини зібрано й заготовлено ТОВ «Коростишів-Льон».

У 2000 році, коли ТОВ «Коростишів-Льон» розпочало співробітництво з ВАТ «Коростишівський льонозавод», посіви довгунця в області становили лише 200 гектарів. Наступного стало 700. Нинішнього року ця культура займає вже тисячу гектарів. Замахуються ж у перспективі на чотири тисячі.

— Головний стимул для товаровиробника — гроші, —вважає генеральний директор ТОВ Володимир Козленко та президент товариства Юрій Демчук. Переконавшись, що тут розраховуються з льонарями вчасно, до Коростишева почали везти тресту з інших районів Житомирщини і Київщини. Покінчено з трирічним боргом із зарплати перед трудівниками льонозаводу. Відновлено і спецхарчування робітників.

ТОВ орендувало майже півтисячі гектарів землі під Коростишевом. Товариство само взялося вирощувати льон, щоб обкатувати нові сорти й технології, запросили до співробітництва вчених. Один з перших кроків - повернення до дідівського, роздільного збирання льону. Якщо не вдаватися до агрономічних тонкощів, то суть у тому, що треба і тонке волокно одержати, і високоякісне насіння. Тож і придбали французький обертач, який дає змогу рівномірно вилежати в полі стеблам з головками, в яких іде біологічне дозрівання насіння, — замість штучного висушування.

До речі, Володимир Козленко за освітою — технолог швейних виробів. Очолював київський будинок побуту «Молодіжна мода». Що значить уміло продавати свою продукцію, йому не треба розповідати. Коли вперше поїхав на виставку-ярмарок «Русский лен», стало прикро за державу: про нас там навіть не згадували як про льоносійну країну. Зате з «Русского льна-2002» повернулися з дипломом. Без широких міжнародних контактів сьогодні годі розраховувати на успіх. Китай, який одягає півсвіту, теж вирощує льон, але високоякісного довгого волокна на йому гостро бракує вже навіть з причини географічного розташування: це культура довгого світлового дня. І китайці купують українське волокно, але в... Західній Європі.

Генеральний директор добре знає попит на швейні вироби, а це сприяло тому, що товариство серед перших в Україні почало виготовляти моволен — модифіковані волокна льону. Тканина з них відзначається особливою якістю.

— Принцип бізнесу: хочеш досягти успіху — вклади гроші, — полюбляє повторювати президент товариства Юрій Демчук.

У цих словах — пояснення того, чому за підсумками минулого року половина господарств області, які вирощували льон, не досягла бажаного фінансового результату. Льон — культура каверзна. Якщо упустив щось на одній із стадій агротехнічного процесу, то й гроші та зусилля марно витратив.

Тому Черняхівський район і вирішив об'єднати свої зусилля з Коростишівським. Голова Черняхівської райдержадміністрації Олександр Чорноморець прокоментував це так:

— 1999 року на весь район було тільки 200 гектарів льону — це просто кримінал. Цього року вже 800, а наступного буде 2000 гектарів.

Про «кримінал» він сказав не випадково. Свого часу саме льон давав району і прибутки, і зірки героїв соцпраці. Заробити на «поліському шовку» і тепер можна багато. Але спершу треба багато вкласти, щоб мати таке волокно, за яке один покупець поперед іншого вищу ціну називатиме...

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

На знімках: Володимир Козленко з першим снопом цьогорічного льону. На стелищі — нова техніка.

Фото Олега ЛИТВИНЧУКА.

ВРОЖАЙ-2002

«Солодкий старт»

Цукор нового сезону першими виробили в ТОВ «Агропромислове об'єднання «Цукровик Полтавщини», що в селі Яреськи Шишацького району. Переробний сезон розпочали вже чотири цукроварні. А загалом до роботи мають стати дев'ять. Яреськівці націлені переробити не менш як 300 тисяч тонн коренів, що в півтора разу більше за торішні показники. Проте в області площі посівів цукрових буряків невпинно зменшуються. Нині, з урахуванням індивідуального сектору, вони не перевищують 70 тис. гектарів. За попередніми розрахунками, плановано зібрати 1,5 млн. тонн сировини і виробити близько 150 тис. тонн цукру. Для порівняння: ще десяток років назад на Полтавщині валовий урожай солодких коренів сягав 5 млн. тонн, з якого одержували 500 тис. тонн цукру, **повідомляє наш полтавський кореспондент Григорій ГРИНЬ.**

КОНФЛІКТ

Барикада на току

Пенсіонери-пайовики села Олександрівки Бобровицького району цього тижня заблокували виїзд із току сільгосппідприємства «Олександрівське», яким керує президент асоціації страхувальників в аграрному секторі економіки України Юрій Агафонов, і не дозволили вивозити збіжжя за межі населеного пункту. Бунтівники занепокоїлися, що з ними не розрахувалися.

На сільському сході керівник «Олександрівського» визнав свою вину у виникненні заворушення.

Ми передусім розрахувалися зерном із працівниками сільгосппідприємства, — сказав Юрій Олегович, — а пайовиків не врахували. Ніхто їх не збирався обдурювати, звичайно. Пайове зерно лежить у коморі. Але визнаю, що всі ці пристрасті не вирували б, якби жителі заздалегідь знали про терміни розрахунків, кількість належного їм збіжжя. Тепер недолік виправлено. На сході оголосили, що за пай пенсіонер отримає 500 кілограмів зерна.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На знімку: тепер селяни знають, що зерно буде поділено справедливо.

Фото автора.

Колективно, але

ДОСВІД

Серед розмаїття форм господарювання на селі акціонерним товариствам, вважається, пощастило чи не найменше. Вони, мовляв, за формою максимально схожі з колишніми колгоспами, а тому там колективна безвідповідальність. У липні в нашій газеті на цю тему публікувався матеріал «А дустом не пробували?». У ньому йшлося про розбазарювання майна, знищення цілих галузей, нескінченні конфлікти у ВАТ «Хаджибеєвське» Роздільнянського району. Після публікації в Бурдівці, де розташоване ВАТ, побував заступник держсекретаря Мінагрополітики України Роман Шмідт. Після відвідин поділився висновком: справи, певно, аж тоді підуть на лад, коли люди оберуть іншу форму господарювання, відмовившись від акціонерного товариства...

То що, різні там ВАТи, ЗАТи, СВАТи — прикра помилка, яку треба виправляти? Досвід двох господарів свідчить про протилежне.

Сто Іванченків

На трасі, що веде з Одеси до Овідіополя, зупиняю автомобіль поблизу розкішного персикового саду:

— Це хто таке диво вирощує? — цікавлюся у продавщиці плодів.

— Наша «Україна-2»!

— А куди поділося сільгосппідприємство «Україна»?

— Та нікуди, просто тепер маємо кілька «Україн»...

Колгосп в Овідіополі відомий відтоді, як його очолив фронтовик, Герой праці Всеволод Кудрявцев. Агроном Олег Іванченко, який прийшов на зміну, гідно продовжив справу наставника. Йому випало й реформувати цей колгосп.

Ще в 1993 році здійснив майнову приватизацію: казав, не хоче бути сторожем біля кожного колеса. Тоді на все рухоме й нерухоме майно випустили акції. Їх розподілили відповідно до належних кожному селянинові майнових часток. Сподівалися, після подолання кризових явищ на них «капатимуть» дивіденди. Тоді, ще за шість років до відомого президентського указу, «Україна» стала закритим акціонерним товариством, земля в якому залишалася колективною власністю.

Другий етап реформування дався куди важче. Особливо багато суперечок виникало щодо розпаювання земель, на яких вирощували сади та виноградники. Після дискусій акціонери (їх майже тисяча, з яких близько 700 —пенсіонери) узгодили й це питання. В овідіопольців укоренилася звичка колективно жити й працювати разом, тож відділятися не поспішали. Більшість вирішила: «Є у нас акціонерне товариство. То навіщо щось інше вигадувати?».

ЗАТ «Україна» залишило за собою право користування всім майном за дорученням акціонерів. Землю в оренду у пайовиків брали окремі самостійні підприємства. Вони самі дбали і про забезпечення виробництва всім необхідним, і про реалізацію одержаної продукції. Але як господарювати на землі, не маючи, скажімо, техніки? Купувати її? Дорогувато. Значно зручніше і дешевше взяти в оренду в ЗАТ «Україна» на взаємовигідних засадах. А за потреби можна й грошовий кредит отримати. Тож утворилася своєрідна асоціація спеціалізованих виробничих кооперативів.

— От і стало у нас, — каже напівжартома Олег Миколайович, — ніби сто Іванченків. І кожен дбає про те, як краще, ефективніше на землі, на фермах, на підсобних підприємствах господарювати. Бо від цього залежить, чи не буде у власних кишенях вітер гуляти.

Хоча СВАТ і не всіх засватав

Сидимо в кабінеті голови сільради Плоского, що у Балтському районі, Анатолія Усатенка. Він щойно приїхав з райцен-

Особливо багато суперечок виникало щодо розпаювання земель, на яких вирощували сади та виноградники

Відбивна для... Кабміну

ПРОБЛЕМА

2,6 мільйона гривень дотаційних коштів мали б отримати тваринники Вінниччини за здану нинішнього року худобу вищої вгодованості. Натомість з Києва протягом восьми місяців не переказали жодної копійки...

Зайве м'ясо

— Люди безперервно йдуть до нас, — каже начальник обласної інспекції заготівлі і якості сільськогосподарської продукції Анатолій Порохня. — Але зарадити їм, на жаль, нічим не можемо. Адже районним інспекціям доручено приймати квитанції за здану на м'ясокомбінати худобу і визначати вагу, що підлягає оплаті, за шкалою вищої вгодованості. Розрахунки, наголошую, проводимо не ми. Фактичним розпорядником виділених коштів є МінАП.

Господарства усіх форм власності отримали 10 мільйонів гривень дотацій за здану торік великовагову худобу. Їх виплачували, щоправда, також із великим запізненням: половина названої суми надійшла вже у нинішньому році. Тепер, як бачимо, ситуація складається ще гірше: на календарі вересень, а ми ще не отримали жодної гривні. До того ж області ще й «врізали» ліміт коштів для дотацій — до 2,6 мільйона гривень.

Зважте ще на одну «поправку», зроблену не на користь тих, хто займається розведенням поголів'я ВРХ. Раніше худобою вищої вгодованості вважалися тварини, вага яких становила більш як 375 кілограмів. Нині планку піднято до 400 кіло. Зате розмір доплати за кожен кілограм, що перевищує даний показник, зменшено із 77 копійок до 45. Йдеться, щоправда, про худобу молочних порід, а саме таких переважно утримують селяни на своїх дворах. Розмір доплати за молодняк м'ясних порід залишився той самий — 89 коп. за кілограм живої ваги.

У мене особисто складається враження, що на «м'ясний бум» ніхто не сподівався. Підтвердженням тому є і лист з МінАП, датований квітнем н. р. Повірте, він став для нас великою несподіванкою. У ньому повідомлялося: при використанні обсягів фінансування на 2002 рік ...завершити приймання квитанцій за здану худобу вищої вгодованості. Пояснювалося це відсутністю коштів на виплату дотації.

Коли ми ознайомили з листом здавачів, ті нас не хотіли розуміти. Адже тим самим порушувалися попередні умови. Треба було зробити це, скажімо, на початку року. Адже кожен з тих, хто розводить худобу, розраховував на дотацію, тим паче що корівку або бичка за місяць не вигодуєш. Проте є вказівка — маємо виконувати: з першого червня квитанцій за здану на м'ясокомбінат худобу не брали. Водночас кожне звернення з цього приводу все одно фіксуємо в журналі. Мабуть, з часом держава все-таки знайде можливість розрахуватися з селянами.

Звідки така ціна?

— Сума недоотриманих дотацій для Вінниччини найбільша серед регіонів, — продовжує розмову заступник начальника обласного управління сільського господарства і продовольства Василь Салига. — Річ у тім, що ми, як мовиться, ходимо серед лідерів — досягли найвищого в державі рівня приросту тваринницької продукції. Наприклад, ВРХ збільшили на 32 тисячі голів (на 5,5% порівняно з початком року). Додалося 82 тисячі голів свиней. Чотири останні роки статистика фіксує позитивну динаміку. Кількість корів у сільгосптовариствах у нас знову, як це було раніше, перевищує череду індивідуальних власників.

Невиплачені дотації, звісно, боляче вдарили по економіці господарств. Комусь не вдалося придбати необхідну кількість пального. Хтось залишився без міндобрив тощо. Зайве нагадувати, що значить для господарства тваринницька галузь — це можливість щодня мати живу копійку. Однак ціни на тваринницьку продукцію смішні. До того ж вони постійно знижуються. 3,7 гривні в середньому дають нині заготівельники за кілограм «живої» ваги ВРХ вищої вгодованості. Молоко давно коштує дешевше води. Саме тому наша область внесла пропозицію в МінАП й Кабінет Міністрів про необхідність запровадження мінімальної ціни на продукцію тваринницької галузі. Так само, як встановлюється ціна на цукор...

Щодо згаданих вище дотаційних боргів, з цього приводу також зверталися з листами до Києва. Не раз це питання порушувала й обласна державна адміністрація. Щоразу нам відповідають однаково: будуть кошти — виплатимо дотацію, чекайте...

Тож селяни вкотре продемонстрували своє вміння працювати, а чиновники у високих столичних кабінетах (також вкотре) — намагання відбити у них бажання в даному випадку займатися розведенням худоби. Не було б корівок і бичків — ніхто грошей не вимагав би. Принаймні так люди кажуть. Зокрема, Віктор Самоєнко з села Летківка Тростянецького району. «Ми для них, схоже, як кістка в горлі». 72-річний чоловік також здав на Тростянецький м'ясокомбінат корівку. Але не тільки про гроші говорив Віктор Олексійович, хоча чекає не дочекається більш як 200 гривень.

— Раніше, ніде правди діти, — каже він, — корми здебільшого, як мовиться, позичали у колгоспі. Верету під пахву — і до скирти. Косу на плече — і на конюшину. Везли й несли і з поля, і з ферми. Одне Слово, як там співалося в пісні, все навкруги колгоспне — все навкруги моє. А тепер куди підеш? Зате земельки маємо стільки, що хоч спати не лягай. Все на своїх кормах. Дуже важко стало біля худоби ходити. Але якби платили справно, молоком і м'ясом нагодували б усіх -від Президента до бомжа. Селяни, як кажуть, дурні до роботи...

Ще не так давно переважна кількість корів в області знаходилася в індивідуальному секторі. Тепер навпаки: сільськогосподарські товариства мають череду на 60 тисяч голів більшу... Але й тут спеціалісти прогнозують спад поголів'я. Треба ж осінні роботи закінчити, та й про весну час думати, зиму пережити. От і підуть корівки під ніж.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

P.S. Лист МінАП, схоже, став несподіванкою і для начальника управління координації здійснення аграрної політики секретаріату Кабінету Міністрів Валерія Шовкалюка. Його коментар був коротким: «Кабмін жодних рішень з цього приводу не приймав». Залишається тільки дивуватися.

не колгоспом

тру на чепурненькій «Славуті».

— Власна? — цікавлюся.

— Премія сільраді за призове місце в обласному конкурсі на кращий благоустрій та санітарний стан населених пунктів.

На охайність Плоского звернув увагу відразу: середня школа, будинок культури, двоповерхова адміністративна споруда, магазини — все мовби щойно зведене, купається в зелені, потопає у квітах, милує око...

— Невже село в зразковому стані утримують за рахунок місцевого бюджету?

— Якби! — посміхається Анатолій Васильович. — На 40 тисяч гривень у рік не розженешся. Добре, що із СВАТом дружимо, спільно про село та про його мешканців дбаємо.

СВАТ (сільськогосподарське відкрите акціонерне товариство) «Прогрес» процвітав, поки його очолював Микола Вербецький, нині відомий в області підприємець, який витяг із кризової ями не один трудовий колектив. Після його від'їзду господарство почало занепадати, а згодом стало банкрутом.

Однак знайшлася людина, яку СВАТ таки засватав на свого рятівника — Михайло Лазаренко. Молодий, діловий, кмітливий, він свого часу подався в бізнес. Створив мережу меблевих магазинів, автотранспортних послуг. Багато хто із земляків не приховував свого бажання: «Нам би в «Прогрес» його!».

Лазаренку запропонували взяти участь в конкурсі. І він переміг.

— Боляче було дивитися, як село у безвиході борсається, — зізнається тепер. — Хоча й бачив, на що йду, та чомусь був упевнений, що разом із фахівцями, з усіма працівниками сільгосппідприємства таки вийдемо з кризи, заживемо по-людськи.

Ситуація у СВАТі складалася драматична. З нього вийшли чи не найкращі працівники, створивши власні фермерські господарства. Їшли не обтяжені колективними боргами — залишили їх СВАТу.

У Плоскому нині більше десятка фермерських господарств, причому одне з них навіть переважає за площами СВАТ. До того ж має таку саму назву — «Прогрес», ніби змагаючись з акціонерним товариством за право носити оте ім'я. Михайло Лазаренко та його команда прийняли виклик.

— У суперництві, — вважає Михайло Дмитрович, — цікавіше працювати. Хай кожен на ділі доводить, хто кращий. А виграє село, його мешканці.

СВАТ «Прогрес» не пасе задніх. Пощедрішала його земля, продуктивнішою стала худоба. Допомагає бізнесовий хист голови правління. Результат не забарився: не тільки всі борги віддали, а вже й чистий прибуток отримали.

В акціонерному товаристві механізатори та тваринники за старанністю й дбайливістю навряд чи поступаються фермерам, які працюють тільки на себе. Система оплати у СВАТі проста. Механізатори, скажімо, щомісяця одержують за свою працю від 250 до 280 гривень та зерно. Плюс гроші за земельні «паї». І все це без затримок, сповна.

— До благоустрою села прагнемо залучати, звичайно, і фермерів, — каже сільський голова Анатолій Усатенко, — та все ж основна наша опора — СВАТ.

Перераховує: за участю акціонерного товариства відремонтовано школу, дитсадок, заасфальтовано сільські вулиці, впорядковано автобусні зупинки, споруджено готель, устатковано їдальню; всі мешканці села користуються послугами олійні та пилорами, планують відкрити власний млин...

— Одне слово, — підсумував Анатолій Васильович, — СВАТ хоча й не всіх мешканців Плоского до себе засватав, та дбає разом із сільрадою про кожного.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

НАБОЛІЛО

Шість сотень проблем

На Дніпропетровщині нині понад 300 тисяч дач, об'єднаних майже у дві тисячі товариств — 28 тисяч гектарів земель перебувають в їх розпорядженні. Відтак за найскромнішими підрахунками мільйон мешканців регіону так чи інакше причетні до цієї справи. Сіл на Дніпропетровщині — півтори тисячі, а дачних містечок-поселень — на півтисячі більше. Суто сільського населення практично вдвічі менше, ніж дачного.

Голова правління обласного об'єднання дачників Віктор Прасіл має особливу робочу теку. У ній — копії відісланих ним листів: до речі, з неодмінними повідомленнями про вручення поштових відправлень. На ім'я глави обласної держадміністрації Миколи Швеця: «Прошу прийняти мене для обговорення ситуації в садівницьких товариствах області...». На ім'я голови обласної ради Галини Булавко: «Назріла потреба втрутитися в ситуацію, яка склалася в садівницьких товариствах області. Прошу вас не перекладати нашу зустріч на своїх заступників». Аналогічні листи написано і міським головам обласного центру, Кривого Рогу та Дніпродзержинська, кільком народним депутатам України, а також начальнику УМВС в області Дмитру Завідонову.

Неважко здогадатися, що на жодне послання Віктор Миколайович змістовної відповіді не дочекався. А те, що коїться нині в товариствах, каже він, справді набуло вже руйнівних масштабів. На початок нинішнього сезону 40 відсотків дачних ділянок виявилися покинутими. Поселення навколо великих та малих міст дичавіють і перетворюються на зони відчуження, пустки і навіть смітники... Невже немає більше резону займатися «приватним» городництвом?

— Немає можливості, — уточнює Віктор Прасіл. І повертає нас до минувшини. До тої радості, котру відчували городяни і сорок з лишком років тому, і пізніше, коли отримували наділи. Але тоді це був керований процес, який підтримувався реальними важелями. Землю передавали в користування підприємствам, установам та організаціям. Сприяти та допомагати міським городникам було доручено профспілковим організаціям, і вони з цим завданням загалом справлялися. Збереглися документи, які дають підстави твердити, що не менш як 25 — 30 відсотків коштів, витрачених на освоєння «дачних плантацій», надавали підприємства. Передусім дороги, зрошувальні водогони та лінії електропередач прокладали за їх рахунок чи бодай за їх посильної участі. А ще ж було налагоджено регулярні й масові перевезення «радянських плантаторів», і не лише у вихідні, відомчим або замовленим транспортом.

— А тепер я майже п'ятдесят кілометрів на свою «садибу» добираюся інколи велосипедом, — зізнається голова правління товариства «Містобудівник» Віктор Д'ячков. — Хоча нам ще й пощастило: можна доїхати електропоїздом, а від його зупинки до товариства — два з лишком кілометри.

— Залізничники у приміських потягах ще дозволяють пільговий проїзд для літніх людей, — долучається до розмови Віктор Прасіл. — Про пільгові автомобільні рейси на дачні масиви і слухати ніхто не хоче.

— Є ще одна проблема, котра всі наші зусилля зводить нанівець, — зазначає заступник голови правління товариства «Золотий ранет» Олександр Овсій. — Це дорожнеча утримання і ділянок, і всього господарства товариств. У нас 980 наділів — справжнє містечко, і щоб подавати воду на полив чи ремонтувати дороги, потрібні гроші. А де вони в пенсіонерів? Заборгованість сягнула ледве не 30 тисяч гривень.

Побувавши майже в двадцяти товариствах, переконалися: порожніють вони і заростають бур'янами справді насамперед тому, що власники ділянок — літні люди, кинуті напризволяще. Розкурочений трансформатор і обрізані дроти на лініях електропередач, вивернуті чи вирізані автогеном металеві двері, вікна, огорожі й підпірки терас... Наче після побоїща лежать товариства «Білий налив», «Локомотивець», «Панорама» тощо.

— А чому ви дивуєтеся, — вигукує Віктор Прасіл, —якщо практично на їх околиці відкрито пункт прийому металобрухту. Другий рік домагаємося, аби його закрили, і як батогом по воді. Садівникам погрожують...

Три роки тому Президент Леонід Кучма видав Указ «Про заходи щодо подальшого розвитку садівництва та городництва в Україні». Однак усе як було, так і залишається у глухому куті.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Мал. Василя ВОЗНЮКА.

Олександра Тимофіївна Шарая зі своєю фотографією, зробленою у Франкфурті-на-Майні в роки війни

У цьому будинку Шуру зустріли не німці — просто хороші люди

Дівчина на ім'я Шура

Коли в СРСР почалася перебудова, німецький інженер Карлгайнц Майєр взявся писати листи до організацій, які могли б йому допомогти. Всі вони починалися так: «Під час війни в нашій сім'ї працювала дівчина з України на ім'я Шура Півень. Допоможіть її знайти». Пошук тривав кілька років. Пан Майєр не знав, що Шура — ім'я зменшене. Та й вона після повернення на батьківщину вийшла заміж, узяла прізвище чоловіка. Але врешті-решт заявнику повідомили, що розшукувана ним громадянка проживає в Красноперекопському районі Криму і що це — Шарая Олександра Тимофіївна.

Терезія, Дезі, як називали її в сім'ї, не може повірити, що Шура знову з ними

На місці руїн тепер хмарочоси банків

Він написав листа, надіслав фотографію, зроблену майже 60 років тому: чи вона? Вона! Ще протягом двох років Карлгайнц з дружиною Марією писали «своїй» Шурі листи в село Новорибацьке. А нещодавно Майєри запросили Шуру в гості. Власне, не тільки вони, а й інші діти із цієї родини, котрі вже давно переступили пенсійний рубіж, — Гельмут і Терезія. А старшої — Урсули вже немає в живих.

Карлгайнц не приховує свого ставлення до нацистів і пишається тим, що його батько — високопоставлений фінансовий чиновник, незважаючи на агітацію і перспективи просунутися службовими східцями, не вступив до нацистської партії. Хоча на східний фронт його все-таки відправили: рядовий Теодор Майєр служив деякий час у Латвії і залишився в живих. Після війни всі діти здобули освіту, обзавелися сім'ями, тепер уже мають по кілька внуків, живуть у різних містах Західної Німеччини.

— Я б і раніше почав пошук, — каже Карлгайнц, — але боявся зашкодити їй своїм листом. Адже знаю, як ставилися у вашій країні до вивезених на роботу в Німеччину. Але ми всі любили Шуру і часто згадували її, особливо, коли були живі батьки.

І ось Шура, Олександра Тимофіївна, 78-річна українська пенсіонерка, — у Франкфурті-на-Майні, куди її 15-річною вивезли окупанти. «Я була переляканою сільською дівчиною, — розповідає вона, — приголомшеною двотижневою поїздкою в задушливому переповненому телятнику, невідомістю і страхом. Мене привезли в чистий красивий будинок із садом. Вийшла молода красива жінка, і я вся зіщулилася в клубок. Вона щось сказала незрозумілою мовою. Це налякало мене ще більше. Але жінка всміхнулася, взяла мене за руку і повела до кімнати, де бавилися четверо дітей. Вона назвала всіх на ім'я. Потім показала мені мою кімнату і жестами пояснила обов'язки: прибирати, стежити за дітьми, коли вона виходить у справах. Ще в сім'ї була дуже стара хвора бабуся, якій під час бомбардувань я мала допомагати спускатися в підвал. Ніколи не забуду: якось бомбардування було таким сильним, що ходуном ходив увесь дім і здавалося, що наступна бомба упаде всім нам на голови. Бабуся злякалася і від страху не могла пересуватися. Побачивши, що я з нею не впораюся, хазяйка фрау Марта закричала: «Залиш її, спускайся в підвал сама!».

Після війни Шура повернулася в село. Найважча робота діставалася саме їй. Особливо звірствував бригадир (до речі, досі живий), який кожного разу не забував спитати, чим це вона «там» займалася. Тому, коли вийшла заміж, чоловік, котрий теж примусово працював у Німеччині, виїхав з нею в інше село, де ніхто не знав, що Шура працювала на «ворога». Подружжя Шарих виховало чотирьох дітей, має онуків.

Шура залишила Франкфурт-на-Майні, коли місто лежало в руїнах. Тепер це сучасний банківський центр із хмарочосами і доглянутими вулицями. Але вона упізнавала ці місця, а коли починала згадувати, то в її мові раптом з'являлися німецькі слова. Легко орієнтувалася в будинку, де прожила два роки і де тепер інші господарі, які дозволили «екскурсію». Побувала на кладовищі, де похована фрау Марта: «Хороша була жінка, царство їй небесне...».

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Фото Карлгайнца МАЙЄРА.

Квіти на могилу фрау Марти Майєр

Зі «своєю» Шурою зустрілися Терезія, Карлгайнц і Гельмут Майєри

Особливо звірствував бригадир який кожного разу не забував спитати, чим це вона «там» займалася

Кіноповість про Гомера

Сьогодні — день народження Олександра Довженка

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

Він ніби жив в якомусь фільмі. Постійно міняв ролі, множився. Учитель, а згодом — викладач вузу, чиновник, художник — карикатурист та ілюстратор, дипломат, письменник, режисер... Таке враження, що боявся не встигнути, що часу йому завжди було замало. У підсумку він встиг надзвичайно багато. Але й не встиг чимало, сповнений ідей, покинув цей світ у 63.

О. Довженко помер 25 листопада, а 6 грудня йому мав аплодувати Париж і весь кіносвіт. Річ у тім, що музей «Сінематек Франсез» запрошував Олександра Петровича на вшанування його та інших найвидатніших режисерів століття. Серед тих, хто мав бути в цій компанії, —Чаплін, Бунюель, Клер, Росселіні. За місяць до смерті Довженко отримав листа з Франції, де його називали «найбільшим майстром нашої доби».

Про таких кажуть — «глиба». Недаремно численні монографії, спогади про Довженка схожі, мов близнюки. Майже скрізь він такий собі людина-плакат. Однобокий, однозначний, безпорочний, однаковий. Звичайно, в ті часи, коли його життя активно досліджували, були заведені оди для гіпертрофовано позитивних героїв. (До речі, те, що це життя так скрупульозно вивчали, — ще один бал на користь його кінематографічності).

На запитання — звідки витоки його слави — відповідь знаходилася одна: від любові до природи та рідної землі. Частка істини в цьому, звісно, є. Проте якби все було так просто, то у нас мало не кожен ставав би видатним режисером чи письменником. Мабуть, розгадок кілька. По-перше, важливо не те, що він любив землю, а те, як любив. «Жили ми в повній гармонії з силами природи, зимою мерзли, літом смажилися на сонці, восени місили грязь, а весною нас заливало водою, і хто цього не знає, не знає радості і повноти життя». Кажуть, О. Довженко був світлим життєлюбом, як, утім, і належить бути митцям із похмурим світосприйняттям. А велике мистецтво, як відомо, походить саме із найнепривабливішої, найгіркішої правди.

Друга розгадка — Олександр Петрович був обдарованим режисером власного життя. Тепер його назвали б «селфмейд мен» («сам себе зробив»). Він геніально створював ситуації та розвивав яскраві сюжети із собою в головній ролі. А значно пізніше, навправлявшись із власною долею, став кінематографістом.

Ось один епізод. 1922 рік. 28-річний Довженко — одиниця Наркомату закордонних справ, секретар консульського відділу Торгпредства УРСР. Після кількох років роботи за кордоном його відкликають на батьківщину. Але раптом Олександр Петрович пише заяву до ЦК КП(б) У з проханням — дозволити залишитися в Німеччині на рік для вивчення графіки, композиції, різьби по металу, журнальної ілюстрації. Йому пішли назустріч, і в Берліні стало на одного студента більше.

Під час навчання О. Довженка у приватному художньому коледжі його портрет малював знаменитий Микола Глущенко — талановитий митець і, як стало відомо значно пізніше, не менш талановитий розвідник. Отже, провчившись півроку, Олександр Петрович в офіційному посланні до наркома освіти В. Затонського просить продовжувати виплату стипендії для закінчення курсу. «Особисто я відчуваю, що мені потрібно ще півтора року для підготовки до самостійного виконання художніх завдань, які мені Комісаріатом будуть призначені. Я хочу підготуватися до серйозного малярства, зокрема до розписування стін у клубах, сільбудинках, залах для зібрань, дитячих будинках». Звучить наївно, якщо не сказати гірше. Чи був Довженко щирий з владою і самим собою — цей сумнів, можливо, в 20-ті роки не народився б. Мало що: сьогодні — дипломат, завтра — оформлювач сільбудинків...

Хоч як там було, а шлях Довженка круто розвернуло. Він написав свої уславлені кіноповісті та сценарії, зняв кінокартини, що їх знають усі. Отримав премії, Ленінську — навіть після смерті. Його «Землю» вивчають на кінофакультетах найсолідніших вузів планети. Довженко — у двадцятці найвизнаніших режисерів світу. Кажуть, його — поета драматичної епохи — греки нарекли Гомером XX століття. І хто знає, чим і де закінчилася б його історія, якби Олександр Петрович серйозно вирішив розмальовувати клуби?..

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

На знімку: майстер знімає фільм «Мічурін» (1948 р.).

Великі гроші малої енергетики

На здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки

Сьогодні модернізація та впровадження енергозбережних технологій для систем теплопостачання і промислової енергетики є головним напрямом, який дасть можливість за короткий час істотно поліпшити нашу економіку. Так, саме економіки, а не тільки енергетики. Здобувши незалежність, Україна втратила доступ до дешевого палива. 50 відсотків валового внутрішнього продукту (ВВП) іде на закупівлю палива. 70 відсотків цього палива витрачає комунальна та промислова енергетика (так звана мала енергетика або децентралізована). Тож реконструкція і модернізація комунально-промислової енергетики безпосередньо впливає на розмір ВВП.

Колектив Інституту технічної теплофізики (ІТТФ) НАНУ під керівництвом директора, академіка А. Долинського саме і працює над проблемами реконструкції та модернізації малої енергетики. Група організацій у тісній співпраці з ІТТФ розробила комплекс заходів з підвищення ефективності роботи котелень. Це найвагоміша за останні 25 років праця з модернізації комунальної і промислової енергетики, а то — сотні тисяч котлів, котрі спалюють величезну кількість палива. Легко зрозуміти, чому роботу «Розробка та впровадження енергозбережних технологій та обладнання для систем теплопостачання і промислової енергетики» колективу авторів, що об'єднав ІТТФ, висунуто на здобуття Державної премії України в галузі науки й техніки. Авторським колективом було запропоновано знизити енергоємність валового національного продукту з поетапною реалізацією низько- і середньозатратних заходів, з малим терміном окупності, на основі використання апробованих енергозберезжних технологій, обладнання та приладів. Ідеться передусім про сотні тисяч котлів, 30 відсотків з яких відпрацювали свій ресурс, а 40 відсотків — на межі ресурсу. Це призводить до величезних неефективних витрат паливно-енергетичних ресурсів.

Запропоновані технології та обладнання дають можливість модернізувати практично всі котли різних модифікацій, які використовуються в Україні. Слід відзначити, що номенклатура обладнання охоплює всю систему керування теплоенергетичним об'єктом — від первинних датчиків, які вимірюють і контролюють стан об'єкта, окремих регуляторів, щитів або комп'ютеризованих систем керування і до виконавчих механізмів. Величезний обсяг роботи дав можливість сьогодні забезпечити потреби України в даному виді обладнання, частина з якого не має аналогів за кордоном, відмовитися від імпорту обладнання, яке має аналоги за кордоном, та налагодити експорт власної продукції за кордон, що вигідно для нашої економіки в плані підтримання позитивного торговельного балансу. Підтвердженням цього є близько десяти тисяч впроваджених пристроїв та систем майже на тисячі підприємств України і за кордоном. Також розроблено і впроваджено цілу низку пристроїв та інформаційно-вимірювальних комплексів, які дають змогу визначати теплові втрати. Виробляють прилади, з допомогою яких можна реально визначати теплозахисні характеристики нових теплоізоляційних матеріалів. Створено і використовують прилади контролю концентрації продуктів хімічного недопалу палива, що дають можливість скорочувати викиди шкідливих речовин в атмосферу і сприяють більш повному згорянню палива.

Кожний прилад дає кілька відсотків економії палива, але комплексне застосування нових приладів і технологій загалом по країні невеликі проценти перетворює на великі гроші.

Розроблено до 150 типів теплофізичних приладів, яких впроваджено майже 16 тисяч. Сумарний економічний ефект від впровадження розробок у системах теплопостачання і промисловій енергетиці становить 102 млн. гривень та 322 тис. Т. у. п. Ефект від впровадження екологічних заходів — майже 3,4 млн. грн. Ці цифри свідчать про необхідність подальшого розповсюдження цього устаткування та технологій у всій Україні.

Цінність роботи в тому, що вона об'єднала колективи науковців, виробничників та експлуатаційників. Результати праці було підтверджено численними позитивними відгуками поважних організацій практично всіх галузей промисловості. Роботу в такому важливому напрямі, як енергозбереження в теплоенергетиці, вперше висунуто на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки.

З огляду на економічне становище в країні модернізація комунальної та промислової енергетики сьогодні є однією з найважливіших складових енергетичної та економічної стратегії України.

Віктор КОНОНЕНКО.

Постановою господарського суду Львівської області від 19.02.02 р. по справі № 7/120-21/140, СП ТзОВ «Галметал», м. Львів, вул. Сахарова,26, (код ЄДРПОУ-14297892) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Лопатіна Євгена Івановича (ліцензія серії АА за № 249578), м. Львів, вул. Коциловського,16/4, тел/факс: 8 — (0322) 75-19-13.

У зв'язку з чим оголошується про продаж майна банкрута, який буде здійснено за оціночною ліквідаційною вартістю. З переліком майна та об'єктами продажу можна ознайомитися в Ліквідаційній комісії за адресою: м. Львів, вул. Гуцульська,19 (служба безпеки ЗГРУ КБ «Приватбанк» з 10.00 до 17.00, тел. 8-(0322) 76-06-01 або за телефоном — 8 (0322) 75-19-13.

ТзОВ «Новамед», яке зареєстроване 13 березня 1998 р. за № 552 Реєстраційною Палатою Департаменту економічної політики та ресурсів Львівської міської ради, код ЄДРПОУ 25546496, повідомляє про свою ліквідацію. Всі претензії приймаємо протягом 2-х місяців з дня опублікування за телефоном (0322) 21-89-49.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема,157) за позовом Красноармійського районного управління Пенсійного фонду України Донецької області порушив справу № 33/87Б про банкрутство Колективного сільськогосподарського підприємства «Нива» (юридична адреса: с. Петрівка Красноармійського району, Донецької області, р/р 26001420022001, ТВБВ АК АПБ «Україна», м. Красноармійськ, код ОКПО 00695386, МФО 334248).

Розпорядник майна — арбітражний керуючий Земський С. В., ліцензія № 250448 (м. Донецьк, пр. 25-річчя РККА, 14а/110).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) порушив справу № 14/184 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Колосівський елеватор», ЄДРПОУ 00955012 (57030, Миколаївська область, Веселинівський р-н, смт. Кудрявцівка, вул. Леніна, 3), р/р 260011630 у МОД АППБ «Аваль», МФО 326182.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Біцюка Андрія Володимировича (ліцензія № 000004 від 29.12.1999 р., 54029, м. Миколаїв, вул. Фрунзе, 50, Банк «Причорномор'я»). Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

---

1. Спільне українсько-польське товариство з обмеженою відповідальністю «Євролайт» (ідентифікаційний код 30469844) сповіщає про свою ліквідацію. Усі претензії приймаються протягом 2-х місяців по тел. (044) 201-08-91.

2. Товариство з обмеженою відповідальністю «БУД-СП» (ідентифікаційний код 21675274) сповіщає про свою ліквідацію. Усі претензії приймаються протягом 2-х місяців по тел. (044) 201-08-93.

3. Товариство з обмеженою відповідальністю «БІЗНЕС-БЕЗПЕКА» (ідентифікаційний код 21675280) сповіщає про свою ліквідацію. Усі претензії приймаються протягом 2-х місяців по тел.(044) 201-08-96.

4. Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕЛАСТ-КОНТРАКТ» (ідентифікаційний код 31024655) сповіщає про свою ліквідацію. Усі претензії приймаються протягом 2-х місяців по тел. (044) 201-08-95.

ТОВ «РІМЕЙК-К» (код 23712766) повідомляє про зменшення розміру Статутного фонду Товариства до розміру 34376,00 (Тридцять чотири тисячі триста сімдесят шість) гривень.

До уваги акціонерів!
Правління
ЗАТ «Українська нафтогазова страхова компанія»

повідомляє про повторне скликання загальних зборів акціонерів Товариства 21 жовтня 2002 року.

Місце реєстрації акціонерів та проведення зборів: Тернопільська обл., м. Кременець, пров. Шевченка,1.

Реєстрація акціонерів: з 10.00 21 жовтня 2002 року.

Початок роботи зборів: об 11.00 21 жовтня 2002 року.

Порядок денний:

1. Звіт Правління ЗАТ «Укрнафтогаз» про фінансово-господарську діяльність Товариства за 2000 — 2001 рр.
2. Звіт ревізійної комісії Товариства.
3. Затвердження річного звіту, балансу та основних напрямків діяльності Товариства на 2002 — 2003 рр.
4. Про виплату дивідендів.
5. Про внесення змін та доповнень до Протоколу Загальних зборів акціонерів ЗАТ «Українська нафтогазова страхова компанія» № 12 від 6 червня 2000 року.
6. Внесення змін та доповнень до установчих документів Товариства. Про відповідальну особу за державну реєстрацію зазначених змін та доповнень.
7. Про затвердження нового штатного розпису Товариства.
8. Про вибори Голови та членів Спостережної Ради Товариства.
9. Про передачу ведення реєстру власників іменних цінних паперів та укладання відповідного договору.
10. Про затвердження мирової угоди з ВАТ»Укрнафта».
11. Про вибори Голови Правління та членів Правління Товариства.
12. Про вибори Голови та членів Ревізійної комісії Товариства.

Для участі у зборах акціонерам потрібно мати при собі документ, що засвідчує особу, представникам акціонерів — документ, що засвідчує особу та доручення на право участі у Зборах.

Господарський суд м. Дніпропетровська (49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева,1а) порушив справу № Б 15/100/2 про банкрутство ТОВ «Дніпровугілля» (49027, м. Дніпропетровськ, вул. Фучіка,19, р/р 26006109167001 в КБ «Приватбанк» м. Дніпропетровська, МФО 305299 код ЄДРПОУ 25533200).

Розпорядником майна призначено Шевцова Євгена Вікторовича, ліцензія АА № 250313 т. моб. 39-23-62.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Хмельницької області від 22.08.2002 р. визнано банкрутом ВАТ «Славутський завод залізобетонних виробів». Розпочата процедура ліквідації.

Ліквідатором призначено Ковальчук Ірину Іванівну. Тел.(038) 76-40-22; 79-71-96.

Загублене Свідоцтво про Державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності юридичної особи ТОВ «Набат» № 05481, видане Дніпровською районною державною адміністрацією м. Києва, дата реєстрації 23 червня 2001 р. вважати не дійсним.

Господарський суд Дніпропетровської області (49060, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1а) постановою по справі № Б 15/19/02, визнав банкрутом ТОВ «Марганець Со», м. Марганець, вул.50 років Жовтня,14, р/р 26007145360331, в ДОФ АКБ «УкрСоцБанк», МФО — 305017, ОКПО — 43434728 ТОВ, та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідаційна комісія (49044, м. Дніпропетровськ, а/с 2725).

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна,21) постановою по справі № 5/5/216 від 28.08.2002 р. визнав банкрутом приватне підприємство «КОНТИНЕНТ-СЕРВІС», що знаходиться за адресою: 69041, м. Запоріжжя, вул. Кремлівська,63а, індентифікаційний код 24907130, р/р 26006090901 в АБ «Металург», МФО 313582. І відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначає Кляшторну Олену Вадимівну — ліцензія № 315411, яка мешкає за адресою: 69035, м. Запоріжжя, вул. Перемоги,75, кв.68.

Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: 69035, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 63, кв.215, тел. (0612) 34-14-43.

Не програли, але й не порадували

ФУТБОЛ

Українські збірні стартували у змаганнях матчами проти вірменських футболістів. Обидва колективи добилися нічиїх, хоча мали всі підстави для максимального результату. Тому ці результати ніяк не додали настрою українським шанувальникам футболу.

Матчі відбіркового циклу Євро-2004.

Наші олімпійські надії у спекотному Абовяні (температура в тіні була 35 градусів, а що було на сонці, навіть важко уявити) не мали вигляду команди, яка претендує на роль фаворита в боротьбі за путівку до Афін-2004.

Вірменія(U-21)—Україна (U-21). 1:1. Голи: Мурадян, 13 — Даниловський, 56.

Гості виступали в такому складі: Руденко, Шевелюхін, Шершун, Симоненко, Комарницький, Смалько, Даниловський, Наконечний (Балабанов, 63), Бєлік, Ротань (Бредун, 81), Савін (Кабанов, 46).

У першому таймі українці ніяк не могли налагодити гру. Хоча господарі не кинулися стрімголов атакувати. Отже, були умови діяти спокійно, конструктивно і гостро. Однак уже в дебюті наш захист припустився грубої помилки. Гравець владикавказької «Аланії» Симоненко зробив казковий подарунок суперникові — віддав м'яча Мурадяну. І той залюбки скористався ситуацією. Щоправда, наприкінці зустрічі Симоненко реабілітувався повною мірою, коли виніс м'яча з порожніх воріт.

Після пропущеного гола гості перехопили ініціативу. Але могли «отримати» ще кілька разів. Важко було зрозуміти, чому на «сухому пайку» тримали лідера атак збірної України Бєліка. Втім, і сам форвард особливою настирністю не відзначався.

Рівновагу потужним ударом низом здалеку встановив львів'янин Даниловський. Наприкінці матчу на полі умови диктували гості. Та зиску від цього не отримали.

Після зустрічі наставник нашої команди Анатолій Крощенко висловився доволі оптимістично:

— Шкода, що втратили очки. Однак нічого страшного не сталося. І вірмени, і ми забили досить випадкові м'ячі. Мої хлопці билися до останнього. І все ще попереду...

Дай Боже, щоб у Анатолія Миколайовича хороший настрій зберігся і по завершенні турніру.

Того дня в нашій групі відбувся ще один поєдинок: Греція—Іспанія. 1:0.

А тепер поговоримо про дорослих.

ГРУПА 6. Греція—Іспанія. 0:2 (голи: Рауль, Валерон).

Вірменія—Україна. 2:2. Голи: Серебренников, 2, Зубов, 33, Петросян, 73, Саркисян, 90+3, з пенальті.

Вірменія: Березовський, Артур Мкртчян (Саркисян, 60), Варданян, Білібіо, Овсепян, Дохоян, Петросян, Хачатрян, Мінасян (Воскanян, 46), Артаваз Карамян, Арман Карамян (Мовсесян, 71).

Україна: Рева, Лужний, Несмачний, Тимощук, Єзерський, Серебренников, Кормильцев, Гусін (Максимюк, 65, Попов, 90+4), Зубов (Співак, 69), Мороз, Воробей.

Попереджено: Варданяна, 7, Лужного, 20, Тимощука, 70, Серебренникова, 81. На 90+2 хвилині з поля вилучено Єзерського.

Арбітр — Міко Віорелла (Фінляндія).

7 вересня. Єреван. Республіканський стадіон. 17 000 глядачів.

Після зустрічі хотілося почути від Леоніда Буряка відповідь лише на одне запитання: «Навіщо він замінив Зубова?». Про це і запитав його.

Леонід Йосипович відповів лаконічно, що це був не найкращий матч Геннадія. Таке пояснення ситуації, відверто, дещо здивувало. Та подивімося на факти, які, кажуть, річ уперта. Гадаю, не заперечуватимете, що Зубов організував першого м'яча, віддавши блискучий пас Серебренникову. А потім Геннадій чудово зіграв індивідуально і влучно пробив з лінії карного майданчика. Та й узагалі цей футболіст чинив постійний тиск на позиції вірмен, створював напруження. То хіба цього мало?

Однак подумав, що, можливо, я помиляюся. Тому поділився сумнівами з багатьма авторитетними фахівцями і колегами по гарячих слідах на єреванському стадіоні біля наших автобусів перед від'їздом до аеропорту «Звартноц». На адресу донецького півоборонця почув лише слова похвали.

Може, Зубов трохи і втомився. Але що корисного зробив Співак? Анічого. Зате узяв безпосередню участь у провальному моменті, коли Петросян сквитав рахунок. Вірменський футболіст, якого зрештою «загубив» Співак, мов на ковзанах, спочатку обіграв Максимюка, Несмачного і забив нам, на жаль, уже черговий свій гол.

Не хотілося ятрити душу тренера, якому не позаздриш, запитанням: чому такий непідготовлений гравець, як Максимюк, з'явився на полі, а досвідчений у виступах за збірну Попов вийшов на заміну тільки останньої миті? Втім, не можна дорікати лише тренерові. Найбільше, гадаю, все-таки винна команда, котра зненацька зупинилася, втратила ігрові нитки, поступилася ініціативою.

Сигналом до таких неприємних для нас змін стали три поспіль гострі й небезпечні випади Варданяна — удар здалека, головою зблизька і небезпечний навіс.

Оскар Лопес угадав із замінами. Вони дали змогу збірній Вірменії уникнути поразки. Ця нічия для господарів — перемога, і не інакше! Адже десь до 63-ї хвилини збірна України мала помітну перевагу, диктувала умови, постійно контролювала м'яча. І могла довести рахунок до некоректного. Та не скористалася численними моментами. Не змогла дотиснути вже майже деморалізованого суперника (такий наш менталітет — розслаблятися у непідходящий момент). А саме вміння довести справу до потрібного результату і є ознакою класу.

Взагалі вірменська команда мені особисто видалася значно слабшою, ніж та, що, скажімо, грала проти нас торік у Львові. Однак галасу в Єревані напередодні матчу здійняли чимало. Як на мене, смішна була заява президента федерації футболу Вірменії Рубена Айрапетяна у місцевій пресі про те, що він поставив завдання перед командою і її тренером вийти до ... фінальної частини чемпіонату Європи. Отакої! Та хотіти нікому не заборониш. Хоча з таким суддівством, як оце було в Єревані, різні дива стають реальністю...

Чи не правда, цей матч чимось нагадував недавню зустріч у Лізі чемпіонів на цьому полі між місцевим «Пюніком» і київським «Динамо»? Кияни повели в рахунку — 2:0. Але в підсумку — 2:2. Однак в активі динамівців була вже домашня перемога — 4:0. Збірній протистояв фактично той самий «Пюнік» на чолі з добре знайомим аргентинцем Лопесом, посилений кількома «легіонерами».

Хотілося, щоб і наша збірна вдома також виграла. Та до того матчу дуже багато подій. І треба по-справжньому налагодити гру національної команди. Зробити це, з усього видно, буде непросто. Адже в командному «лазареті», на жаль, ще перебуває велика група основних виконавців. Можливо, одужає Шевченко. Сама його присутність у команді додає їй сил. Побажаймо здоров'я мужньому Гусіну, якому за кілька днів до матчу в Єревані лікарі пропонували зробити операцію. Нехай все погане минеться для Андрія і збірної. Бажаємо цього особливо щиро.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Абовян—Єреван—Київ.

Фото Меліка БАГДАСАРЯНА (УНІАН).

На знімку: фінський арбітр показує червону картку Єзерському.

Редакція дякує ФФУ за допомогу в підготовці цього матеріалу.

Результати інших матчів

ГРУПА 1. Словенія—Мальта. 3:0. Кіпр—Франція. 1:2. **ГРУПА 2.** Норвегія—Данія. 2:2. Боснія—Румунія. 0:3. **ГРУПА 3.** Австрія—Молдова. 2:0. Нідерланди—Білорусь. 3:0. **ГРУПА 4.** Сан-Марино—Польща. 0:2. Латвія—Швеція. 0:0. **ГРУПА 5.** Фарери—Шотландія. 2:2. Литва—Німеччина. 0:2. **ГРУПА 7.** Туреччина—Словаччина. 3:0. Ліхтенштейн—Македонія. 1:1. **ГРУПА 8.** Бельгія—Болгарія. 0:2. Хорватія—Естонія. 0:0. **ГРУПА 9.** Азербайджан—Італія. 0:2. Фінляндія—Уельс. 0:2. **ГРУПА 10.** Росія—Ірландія. 4:2. Швейцарія—Грузія. 4:1.

У НОМЕР

Здобули європейський титул

Футбол. У Києві завершився чемпіонат Європи серед спортсменів-інвалідів із наслідками дитячого церебрального паралічу. Збірна України, яка володіє титулом чемпіона світу, підтвердила свій високий клас і на континентальному рівні. Підопічні Сергія Овчаренка у фіналі здобули надпереконливу перемогу над збірною Росії — 6:1. Щиро вітаємо переможців з високим досягненням, бажаємо їм щастя, здоров'я, оптимізму і нових перемог на славу України!

Лише результати

Першість країни. Перша ліга. 8-й тур. «Арсенал» — «Вінниця». 1:0. «Система-Борекс» — ЦСКА. 0:0. «Красилів» — «Борисфен». 2:0. «Спартак» — «Карпати-2». 2:1. «Сокіл» — «Шахтар-2». 2:2. «Закарпаття» — «Миколаїв». 1:0. «Полісся» — «Зірка». 1:0. «Прикарпаття» — «Динамо-2». 0:3. «Сталь» — «Нафтовик». 2:1.

Лідирують: «Сталь» — 20 очок, «Динамо-2» — 18, «Зірка» — 17, «Нафтовик» — 16.

Третя вершина Ельбруса

Вільна боротьба. На чемпіонаті світу, що відбувся в Ірані, українські атлети здобули три нагороди і посіли четверте загальнокомандне місце. Найяскравіше виступив киянин Ельбрус Тедеєв (вага до 66 кг), який виграв золоту медаль, у фіналі перемігши іранця Алі-Реза Дабіра. Це третя в біографії Ельбруса золота світова вершина.

Бронзові медалі здобули — багаторазовий чемпіон Європи Олександр Захарук (до 55 кг) та Вадим Тасоєв (до 96 кг).

У збірної Росії, яка стала найкращою командою, дві золоті, по одній срібній та бронзовій нагороді.

Іванчук перемагає Каспарова

Шахи. В Москві триває матч, у якому змагаються збірні Росії та «решти світу». Це вже третій такий поєдинок. У двох попередніх змагалася збірна СРСР і щоразу перемагала. Росія як імперська правонаступниця вирішила продовжити цю справу. Але поки що не зовсім успішно. Після першого туру росіяни поступалися — 8,5:11,5. Відзначимо красиву перемогу українця Василя Іванчука над москвичем Гаррі Каспаровим. А потім львів'янин вистояв чорними проти Володимира Крамника. За збірну світу виступає також чемпіон ФІДЕ Руслан Пономарьов, котрий перші партії завершив унічию: з Сергієм Рублевським та Олександром Мотильовим.

Сенсації в Індіанаполісі

Баскетбол. Чемпіонат світу. Якби хтось сказав перед стартом турніру, що збірна США посяде шосте місце, а росіяни — десяте, таких жартівників підняли б на сміх. Але це вже реальність. Американці в поєдинку за 5—6 місця поступилися іспанцям — 75:81, а баскетболісти Росії програли за дев'яте місце туркам — 86:91.

Чемпіонами стали баскетболісти Сербії та Чорногорії, які у вирішальному матчі переграли Аргентину, — 84:77. А «бронза» дісталася команді Німеччини, яка перемогла баскетболістів Нової Зеландії, — 117:94.

Чемпіони США — самі американці

Теніс. Відкритий чемпіонат США. В одиночних розрядах перемоги святкували господарі. Взагалі фінали були суто американські. А в жінок вирішальний матч і взагалі став сімейною «розбіркою». Серена Вільямс обіграла свою сестру Венеру — 6:4, 6:3.

У чоловіків після тривалого невдалого періоду перемогу святкував Піт Сампрас, який здолав Андре Агассі, — 6:3, 6:4, 5:7, 6:4. Це вже чотирнадцята перемога Піта у змаганнях Великого шлему. Останнім часом його переслідували невдачі. З ями, як кажуть, виборсуватися важко. Тому й удвічі солодка перемога після чорної смуги.

На знімку: Піт Сампрас.

Фото АП.

▼

Модний рекорд

«Одягайся від Вороніна — будеш модним королем» — приблизно під таким гаслом минулої неділі на Хрещатику відбулося «Свято моди»

Незважаючи на затримку видовища, до подіуму, що його встановили на проїжджій частині вулиці, важко було підступитися. Знаючи, що майбутній парад моди включатиме ретроспективний показ моделей чоловічого одягу, начинаючи з тридцятих років, я дещо здивувався виходу на сцену на початку дійства середньовічних лицарів. Утім, їхню появу пояснили конферансьє, попередивши, що костюми від Михайла Вороніна — одяг для справжніх чоловіків, а ті насамперед — лицарі. Шоу, на яке було запрошено Ані Лорак, Яна Табачника, Юрія Рибчинського та інших, організатори поділили на три етапи. В останньому з них всі присутні на власні очі могли бачити найбільший смокінг. Вага якого, до слова, 75 кг, а людина, якій цей піджак був би в самий раз, має важити 75 тонн!!!

А тим часом, між демонстрацією моди 40-х, 50-х і до наших днів (звичайно, в костюмах від М. В.), глядачів розважали «золоті гусаки» з новими анекдотами, різні танцювальні колективи. Прибули навіть футболісти ФК «Динамо» Київ, щоправда, ще зовсім юні. Так що, кинуті ними в натовп м'ячі були поки що без автографів.

І от, після виходу останніх моделей, настав довгоочікуваний момент: гігантський смокінг кольорів українського прапора піднісся над сценою. Зробити останній штрих — пришити один із гудзиків — вийшов сам маестро М. Воронін. На закінчення його урочистої промови пролунав салют.

Ярослав БІЛИК.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Мама Зоя і дім для дітей

(Початок на 1-й стор.).

Загалом по Україні сьогодні створено майже сто таких «сімей». (Точну їх кількість установити не вдалося, бо співробітники управління у справах сім'ї Державного комітету у справах сім'ї та молоді — органу, який курирує ці установи, інформацію надає тільки після офіційного запиту). Попри деякий флер таємничості, все-таки можна стверджувати, що досвід кожної такої сім'ї заслуговує уваги. Десятирічний досвід діяльності сімейних будинків в Україні свідчить, що це досить ефективний шлях розв'язання проблеми сирітства.

Міліція зацікавилася родинами

Протягом двох місяців луганські правоохоронці відвідували сім'ї, де виникають проблеми у стосунках між чоловіком та жінкою, батьками та дітьми. Під час операції під контроль співробітників міліції потрапило 2665 родин, образ життя яких викликає занепокоєння. Як з'ясувалося, у 900 випадках саме батьки негативно впливають на власних дітей. А майже дві тисячі тат і мам дебоширять не лише у власних оселях, а й порушують громадський порядок. Затримано більш як 300 дорослих і 19 дітей, які порушили закон.

На жаль, ухвалений Закон України «Про попередження насильства у сім'ї» істотних змін не приніс. Депутати обласної ради, як і раніше, з певною іронією ставляться до пропозицій громадських організацій затвердити спеціальну програму, яка допоможе боротися з насильством у сім'ї. Йдеться про створення притулку для скривджених, центру реабілітації для членів родин, організації для них психологічної допомоги. В області навіть немає медвитверезника, який усував би частину сімейних проблем. Пояснюється це насамперед браком в бюджетах різних рівнів грошей на боротьбу з сімейним насильством.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Хворіти стане легше

У Городні здано в експлуатацію триповерховий блок лікувального корпусу, де розміщуються фізіотерапевтичні та флюорографічні кабінети, лабораторії, пункт забору та переливання крові, адміністрація центральної районної лікарні. В урочистостях з нагоди відкриття медичного закладу взяв участь народний депутат України Владислав Атрошенко.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

РЕПЛІКА

Вухолом з «Динамо»

Результатом матчу футбольних збірних Вірменії й України можна задовольнитися. В чому причина такої заниженої оцінки, визначити важко. Очевидно, це комплексна проблема: середній рівень індивідуальної майстерності, невідпрацьовані командні дії, нестабільна психологічна підготовка. Є що критикувати.

Однак кілька слів про

Коментування

Подякуємо за організацію трансляції, але попросимо журналістів, які сідають до мікрофона, пам'ятати, для кого вони працюють.

Те, що Вацко вперто продовжує «приймати... участь» «с надзвичайно бистрим темпом», якось відійшло на другий план порівняно з його недоброзичливістю до суперників збірної України. Вони в нього і надто агресивні, і симулянти, і «актори»...

Неповага ніколи не була ознакою шляхетності. Зважте, навіть в Україні є чимало прихильників збірної Вірменії.

І вже зовсім негарно поводиться пан Семененко. Його супровід матчу «Кривбас»—«Динамо» може правити за

Взірець заангажованості

Він постійно розповідає про діяльність президента клубу «Динамо» Суркіса, про роботу президента Федерації футболу Суркіса. Та так вправно, що годі зрозуміти, хто із Суркісів що наробив. Пан Семененко без тіні сумніву твердить про беззаперечну перевагу «Динамо» (матч закінчився нічиєю). Один епізод викликав обурення: гравець «Кривбасу» у підкаті зіграв у м'яч, а Семененко обізвав його «костоломом». Бачте, на думку горекоментатора, у динамівця без порушення правил відібрати м'яча просто неможливо. Подібні пасажі можуть вуха «поламати». Адже далеко не всі в захопленні від гри «Динамо», а така журналістська послуга кількості прихильників столичний команді не додасть. Може, однобокість ведення репортажу Семененком пояснюється тим, що він працює у клубі «Динамо»?

Анатолій ФЕДОРІВ.

ФОТОФАКТ

На сцені Київського театру української драми імені Івана Франка пройшла світова прем'єра спектаклю «Собаче серце», яким відкрився Міжнародний Булгаковський фестиваль. За задумом організаторів, Булгаковський фестиваль триватиме не менше року. Раз на місяць у Києві проходитиме одна акція «високого мистецтва». Це не тільки театральні спектаклі, а й художні і телевізійні фільми, а також творчі зустрічі з відомими діячами мистецтва, які в своїй творчості зверталися до спадщини Булгакова.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Сцена із спектаклю «Собаче серце» театру «Зу Дистрікт» (Лос-Анджелес, США).

ЮВІЛЕЙ

Кримський симфонічний — єдиний у світі

Своє 65-ліття відзначає один з кращих творчих колективів України — Кримський симфонічний оркестр державної філармонії автономії.

Незмінному учаснику і лауреату багатьох міжнародних фестивалів і конкурсів, уславленому колективу, яким майже 38 років керує народний артист України, лауреат премій Криму, кавалер багатьох орденів, Почесний громадянин Ялти Олексій Гуляницький, аплодували в сотнях міст і десятках країн.

З оркестром охоче виступають видатні вітчизняні й закордонні виконавці, а зовсім юні проходять тут практику виконавської майстерності поруч з професіоналами найвищого класу. Цей колектив вважають єдиним у світі, що проводить таку багатолітню планомірну роботу з обдарованою молоддю. Серед вихованців оркестру — нинішні лауреати різноманітних міжнародних конкурсів: Ігор Четуєв, Ельміра Гасанова, Марія Кім, Олексій Гуляницький-молодший, Валерія Мірош, Лілія Гревцова, Зарема Бекірова...

Дивовижно багатий, мобільний і різноплановий репертуар оркестру-ювіляра: він виконує ВСІ симфонії, інструментальні й фортепіанні концерти і увертюри з творчого спадку Бетховена, Мендельсона, Шуберта, Шумана, Чайковського, Рахманінова, ВСЮ музику «нових класиків» — Стравінського, Бріттена, Шнітке, Бартока, Шостаковича, Штогаренка, Караманова. Втім, є й прикрості: оголошена на нинішню весну світова прем'єра симфонії Алемдара Караманова «Звершишася» не відбулася, бо на цю небуденну культурну подію в кримському бюджеті не знайшлося коштів. Під ювілей варто згадати й про те, що через малу зарплату віртуози змушені виходити підробляти на ялтинську набережну, що у них нема власного приміщення для репетицій, що їм давно потрібні нові інструменти!

Свій ювілей оркестр відзначає віртуозними виступами у сузір'ї учасників III Міжнародного форуму класичної музики «Зірки планети», що завершується на півострові.

Віктор ХОМЕНКО.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія:
Сергій ПРАВДЕНКО, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311164. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos